

5
489
ANUL XVI NR. 1 (605) — 1 ianuarie 1967

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Flacăra

la mulți ani!

6048

În preajma încheierii anului, revista noastră s-a adresat cititorilor săi cu întrebarea «Care a fost pentru dv. cel mai important eveniment al anului 1966?»

Întrebarea a adus la redacție, într-un timp scurt, numeroase răspunsuri interesante. Din păcate însă — datorită lipsei de spațiu — numai o parte dintre ele pot vedea lumina tiparului.

Tuturor celor ce ne-au scris, redacția revistei «Flacăra» le adresează mulțumirile ei.

«Un an bogat în vești bune. Prima este, desigur, noua lege a substanțială îmbunătățire a veniturilor mele. Alte vești de seamă au fost în legătură cu situația copiilor mei. Fiul meu Corneliu a fost avansat la gradul de maior, iar cel de-al doilea fiu, Cristofor, a fost numit profesor de muzică la Piatra Neamț».

Victor SÂNDULESCU
inv. pensionar, Bălțătești,
Tg. Neamț, reg. Bacău

«Lucrez de șase ani în colectivul care a proiectat ansamblul urbanistic Balta-Albă — colectiv care în 1966 a primit din partea Uniunii arhitecților premiul I. Este de la sine înțeles că premiarea aceasta mi-a dat o deosebită satisfacție. N-a fost însă singura mea bucurie: în anul care se încheie am fost primit în rândurile membrilor de partid. Nădăjduiesc să dovedesc prin fapte că sînt demn de înaltul titlu de comunist».

arhitect Ana KESZEG
Institutul Proiect-
București

«Sînt actor al Teatrului de păpuși din Brăila și anul 1966 mi-a oferit două satisfacții: am semnat ilustrația muzicală a unei piese de Al.T. Popescu, «O rază de soare», precum și regia basmului Nadiei Trandafilova, «Băiatul și vîntul». Două încercări pasionante și, pentru mine, temerare, dat fiind că era pentru prima oară în 10 ani de activitate cînd făceam aceste lucruri, noi în profesia mea. Nu vă pot spune cite satisfacții îmi oferă azi aceste încercări încununate de succes. Fiecare din cele două spectacole mi-a arătat că nu am greșit încercînd și mi-a întărit dragostea pentru profesiunea aleasă».

Marius EXARHU
actor, Brăila

«Dacă ar fi să amintesc de micile sau de marile bucurii din cursul celor 365 de zile ale lui 1966, nici una din acestea n-ar putea să întrecă satisfacția pe care mi-a dat-o recenta călătorie peste hotare. Este vorba de o excursie în Polonia făcută de mine împreună cu alți 30 de tipografi — excursie organizată de Trustul industriei poligrafice pentru cei care, în urma unui concurs, au contribuit la tipărirea celor mai frumoase cărți ale anului. Așadar, timp de zece zile am vizitat, în orașele Varșovia, Cracovia și altele, locuri istorice, muzee etc. A fost într-adevăr un eveniment foarte plăcut. Călătoria mi-a deschis gustul și pentru alte excursii peste hotare. Am și introdus în planul pe 1967 o asemenea călătorie cu soția și copilul».

Constantin BAHNĂ
maistrul la Combinatul
poligrafic «Casa Școlii»

«Sînt șef de brigadă la turnăria Uzinei de pompe din București. Am 34 de ani și ucrez de multă vreme în uzină.

Anul 1966 mi-a adus o bucurie deosebit de mare: în primăvară am fost decorat cu Ordinul Mușcii clasa a III-a. Consider că, alături de Medalia Muncii pe care am primit-o mai de mult, noua și importantă distincție ce mi-a fost acordată mă obligă la o mare responsabilitate în viața mea profesională și de cetățean».

Marcel MISEA
str. Beiu Constantin 7,
rn. 1 Mai, București

«Cu toții știm ce eveniment de seamă este căsătoria în viața omului și ce satisfacții aduce ea. Pentru mine și soția mea această împlinire ne-a adus-o anul 1966, și despre acest lucru vreau să cunoașteți câteva amănunte: în anul 1964, soției mele, pe numele de atunci Aurora Mateș din comuna Fizeș, regiunea Banat, «Flacăra» i-a publicat numele la rubrica «Cititorii către cititorii» pentru schimb de ilustrație. Cînd am început noi corespondența (la sfîrșitul lui

cescu» din București. Pentru mine, anul 1966 a fost darnic: am obținut bursă pentru a treia oară, iar strădaniile mele la învățătură au fost răsplătite cu note bune la începutul actualului an de învățămînt. Evenimentul cel mai de preț îl consider însă primirea în rîndurile partidului. Acest eveniment s-a petrecut în aprilie 1966.

Terminarea studiilor cu succes și apoi specializarea în domeniul lucrărilor de irigații sînt principalele mele proiecte de viitor».

Ilie Dumitru SÂNDOIU
student, str. Aviator
Traian Vasile 58,
București

«Ziua de 26 septembrie 1966 a constituit pentru mine cel mai important eveniment, zi care va rămîne scrisă cu litere de aur în viața mea. În această zi m-am căsătorit cu fata pe care o cunoșteam și cu care eram prieten din anul 1962. Împreună cu cea pe care mi-am ales-o tovarășă de viață, ne vom strădui să întemeiem o familie unită și utilă societății noastre.

P.S. De la data căsătoriei «Flacăra» a mai cîștigat încă un cititor consecvent — soția mea — care, ca și mine, citește cu foarte multă plăcere revista».

Leon NICOLA,
stația C.F.R.-Lotru

«La 8 mai 1966 am fost primit în rîndurile membrilor partidului nostru. Consider că acesta este principalul eveniment nu numai al anului, ci al întregii mele vieți.

Aș vrea însă să pomenesc aici și de unele satisfacții pe care le-am avut anul acesta în legătură cu succesele strălucite obținute peste hotare de compatrioții de-ai noștri și care au sporit prestigiul României. Mă gîndesc, de pildă, la impresia deosebită pe care au făcut-o tînărul pianist Radu Lupu, șahistul Florin Gheorghiu și alți reprezentanți ai științei, culturii și sportului românesc».

Silviu MICLE
str. Săpînței 38,
Sighetul Marmăției

«Pentru o elevă ca mine rezolvarea unei probleme grele, obținerea unei note mari, o carte bună citită, un film sau o excursie sînt tot atîtea motive de satisfacție. În anul 1966 am avut suficiente prilejuri de astfel de bucurii.

Un loc aparte ocupă însă două amintiri din acest an, și anume: cea legată de sărbătorirea centenarului Liceului «N. Bălcescu» din Pitești, la care învăț, și excursia în Delta Dunării, care mi-a dat prilejul să cunosc multe lucruri noi».

Rodica POPESCU
elevă, Pitești

«Vă scrie o învățătoare din Ploiești. Sînt cîteva rînduri care vorbesc despre evenimentul cel mai de seamă din activitatea profesională pe care am desfășurat-o în cursul anului 1966: alegerea mea ca membră în biroul Consiliului regional al pionierilor. Consider aceasta ca o recompensă prețioasă pentru cei 15 ani de muncă permanentă în mijlocul copiilor, activitate care în tot acest timp mi-a dat satisfacții deosebite. Am mai avut și alte bucurii: am obținut în acest an gradul II în învățămînt, iar fiul meu a luat cu succes examenul de admitere la liceu.»

Elena IONESCU-MILITARU
Școala generală nr. 21
Ploiești

«În 1966 s-au împlinit 10 ani de cînd, terminînd Facultatea de agronomie, mi-am început meseria de inginer agronom. În prezent muncesc la Cooperativa agricolă de producție din Goicea Mare, regiunea Oltenia, unde, cu ajutorul cooperatorilor, am izbutit să recolțăm de pe 850 ha cultivate cu porumb o producție medie de 4 980 kg boabe la hectar. Îmi propun ca și în viitor să-mi sărbătoresc aniversările cu succese profesionale».

Ing. I. PERȘINARU
com. Goicea Mare,
reg. Oltenia

1964) nici nu ne gîndeam că peste doi ani, mai precis la 17 septembrie 1966, vom fi căsătoriți.

Acesta a fost evenimentul nostru cel mai important din anul 1966, pe care cu toată dragostea l-am împărtășit în aceste rînduri și dv.»

Ionel TERZEA, tehnician,
Aurora TERZEA, învățătoare,
str. Karl Marx 99,
Brăila

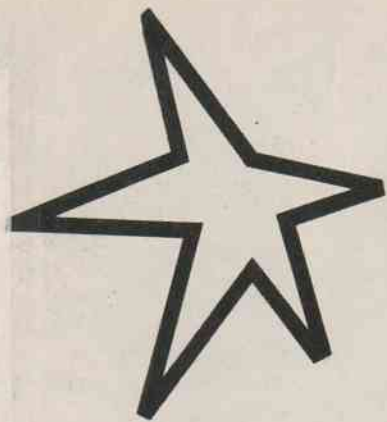
«Am vîrsta de 20 de ani și sînt student în anul III la Institutul agronomic «N. Băl-

În loc de scrisoare, cititorul nostru Romulus TULCAN din Satu Mare ne-a trimis această fotografie.

Cu ocazia zilei de 30 Decembrie, cea de-a XIX-a aniversare a Republicii, și a Anului nou, «Flacăra» felicită pe toți cititorii săi urîndu-le succese în activitatea lor, multă fericire și la mulți ani!

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii», COPERTA NOASTRĂ: fotografie de S. STEINER.

un an bun

Întregul nostru popor sărbătorește la 30 decembrie 19 ani de la proclamarea republicii. An de an clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, au dus o activitate intensă și entuziastă pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru continua înflorire a patriei. Succesele dobândite în cursul anului 1966 sînt o bază trainică, o garanție reală pentru realizarea marilor obiective ale viitorului și în primul rînd a planului pe anul 1967.

Despre succesele, bucuriile anului 1966 și despre preocupările de viitor ale cetățenilor republicii noastre socialiste vă vorbesc acum, în prag de an nou, și paginile de față.

Un produs care s-a bucurat și anul trecut de bune aprecieri: instalații românească de foraj.

Noul spital din Suceava: o realizare a anului care a trecut.

40 de ani de activitate în domeniul medicinii grâului

de acad. **Eugen RĂDULESCU**

rectorul Institutului agronomic «N. Bălcescu» din
București

Cel mai de seamă eveniment din viața mea de-a lungul anului 1966? Desigur, ziua în care partidul și guvernul mi-au acordat «Meritul științific» pentru activitatea pe care o duc de aproape 40 de ani și mai ales pentru realizările din ultimul timp. Astfel, în conformitate cu îndrumările primite prin documentele de partid și de stat cu privire la dezvoltarea agriculturii, în ultimii ani mi-am axat activitatea științifică pe câteva probleme legate de obținerea unor producții mari

și de bună calitate la principalele plante de cultură. De pildă, se știe că epidemiile de rugină galbenă pot reduce în mare măsură producția de grâu. Din 1961 am luat în studiu această boală și împreună cu un grup de colaboratori de la catedră și de la secția de protecția plantelor am stabilit prin cercetări complexe condițiile și modul de iernare al agentului patogen, pe care totodată l-am studiat și sub aspectul combaterii, prin crearea de soiuri de grâu rezistente și al raionării lor în regiunile unde focarele de răspândire a bolii se perpetuează peste iarnă. Paralel, au fost efectuate studii asupra specializării fiziologice a acestei ciuperci, o condiție esențială pentru crearea unei baze sigure a lucrărilor de ameliorare. Pe de altă parte, în colaborare cu cadre didactice de la catedră, am stabilit și felul în care se modifică rezistența grâului la atacul ruginilor, prin aplicarea îngrășămintelor chimice; pe baza datelor obținute se pot face recomandări care să permită aplicarea unor doze masive de îngrășămintă, fără să diminuăm rezistența plantelor la rugini. În sfârșit, menționez și cercetările începute acum doi ani, și care sînt în curs, asupra unei viroze a grâului care se manifestă prin piticirea și uscarea plantelor.

Rezultatele cercetărilor mele în legătură cu cele relatate au fost publicate în reviste din țară și străinătate. Unele au format obiectul unor comunicări care au fost prezentate la congrese și simpozioane internaționale, unde au fost apreciate favorabil de specialiști.

cea mai proaspătă bucurie

de prof. univ.

V. N. CONSTANTINESCU

Asemeni mezinului într-o familie, cea mai proaspătă satisfacție pe care ți-o oferă viața — fie ea chiar și de mai mică importanță decît altele trăite — se bucură de obicei de cea mai mare prețuire. Un astfel de sentiment mi-a trezit nu demult o scrisoare sosită de peste ocean, care îmi anunța alegerea ca membru al Academiei de științe din New York. M-am grăbit să-mi împărtășesc bucuria tuturor colaboratorilor mei, cu convingerea că, de fapt, titlul acordat este atribuit și

un an bun

lor, științei românești. De data aceasta modestia a trebuit să lase locul bucuriei, mândriei de a vedea că o lucrare românească ce a fost distinsă în țară cu Premiul de stat este apreciată pe plan internațional, în țări cu realizări deosebite și vechi tradiții în tehnică și știință. Este vorba de tratatul «Lubrificația cu gaze», în curs de editare și în S.U.A., concretizând rezultatele cercetărilor noastre într-un domeniu în care, după cum se apreciază și în străinătate, România se numără printre promotorii pe plan mondial.

Sînt la o vîrstă la care mulți dintre înaintașii științei românești, vitregiți de orînduirile vremii, nu sperau într-o recunoaștere a muncii lor decît cel mult «post-mortem», atunci cînd — cum nota Seneca — «vor veni oameni care, fără părtinire și fără pasiune, ne vor da dreptate». Condițiile create în orînduirea noastră, prețuirea și stima pe care partidul și statul le acordă științei, ne scutesc azi de acea amărăciune a «necunoașterii» sau «nerecunoașterii».

Este, pentru colectivul Institutului de mecanică al Academiei, care lucrează în domeniul lubrificației cu gaze, ca și pentru ceilalți oameni de știință din țara noastră, un îndemn, un puternic stimulent al posibilităților lor creatoare, spre progresul continuu al științei românești.

lucrînd la proiectul noului pod peste dunăre de ing. Gh. BUZULOIU

Activitatea de proiectare desfășurată în anul 1966 în cadrul sectorului poduri din Institutul de proiectări pentru transporturi a înregistrat o etapă deosebită prin începerea proiectării noului pod de șosea peste Dunăre din zona Giurgeni-Vadul Oii. Această lucrare, unică prin proporțiile și prin problemele ce le ridică, a necesitat întocmirea unui volum important de studii și lucrări de proiectare în vederea adoptării celor mai bune soluții tehnico-economice.

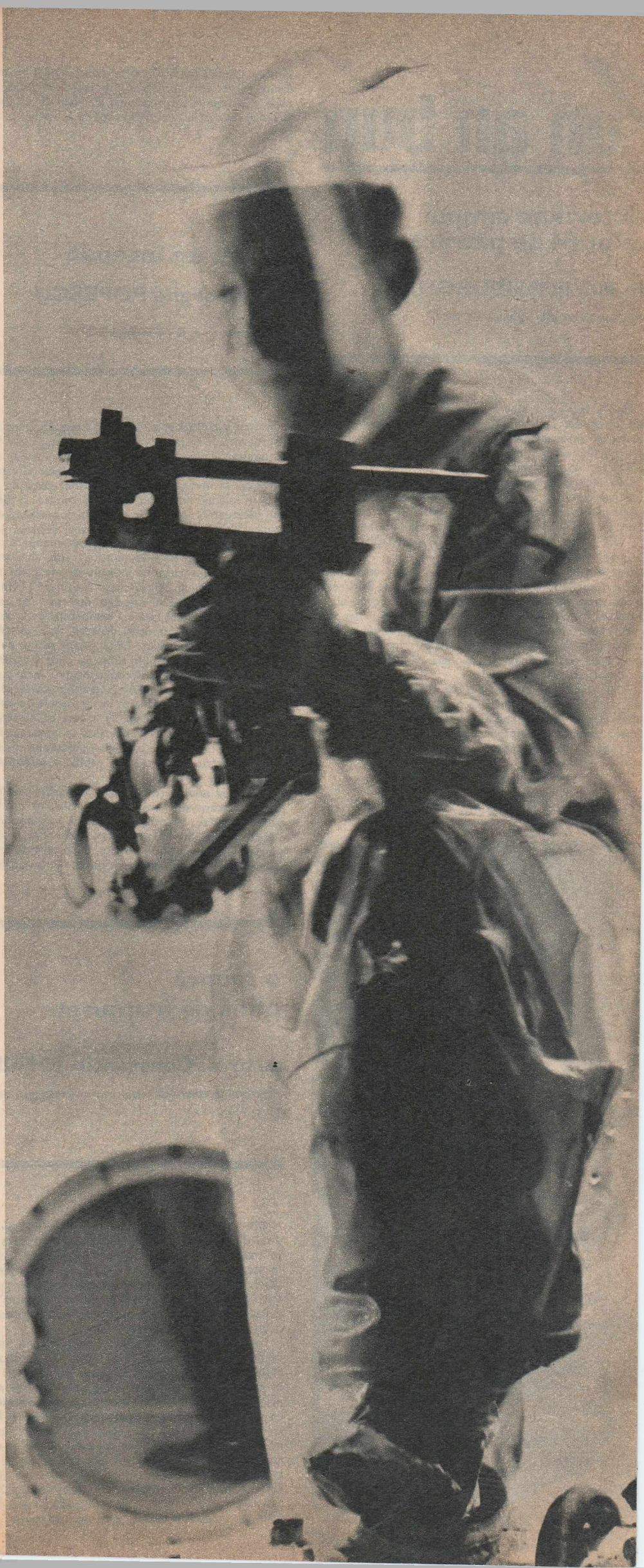
În baza studiilor efectuate pînă în prezent s-au putut stabili, printre altele: amplasamentul podului care va fi în aval de debarcaderul Giurgeni, la aproape 500 metri; lungimea totală (1 450 m. din care 720 m reprezintă podul peste albia minoră, iar restul viaductele de acces); configurația părții carosabile ce va permite circulația pe patru fire, cu o lățime de 13,80 m etc.

Paralel cu proiectarea lucrărilor legate de construcția podului se întocmesc proiecte pentru lucrările experimentale ce urmează să se facă la infrastructură și pentru lucrările auxiliare (drumuri, apărări de maluri, organizare de șantier).

Proiectul se elaborează în sectorul poduri de către un colectiv de ingineri și tehnicieni de înaltă calificare: ing. V. Juncu, ing. St. Grănescu, ing. N. Dumitrescu, ing. T. Dumitrescu, proiectanții V. Dumitriu, Marin Chiru ș.a.

Construirea noului pod peste Dunăre constituie un eveniment deosebit în activitatea de proiectare a specialiștilor din acest domeniu, ceea ce face ca anul care a trecut, anul cînd le-au fost încredințate sarcinile de proiect, să constituie pentru fiecare din aceștia un an memorabil.

Fizica atomică a fost și anul trecut un domeniu în care cercetările au continuat cu succes.

un an bun

victorii pe câmpul celor 64 de pătrate

de Florin GHEORGHIU

mare maestru internațional de șah

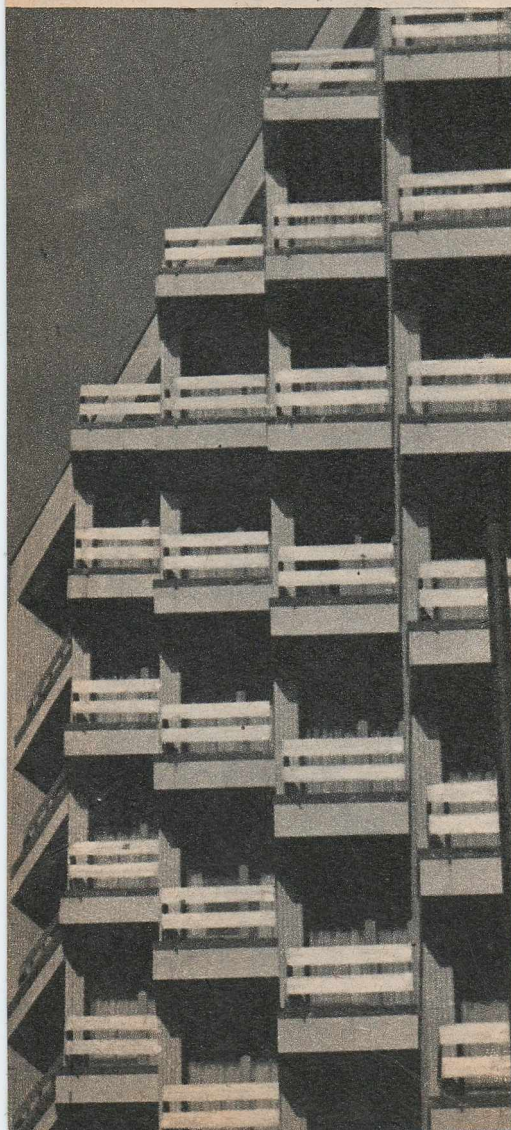
1966 a fost unul dintre cei mai bogați ani ai activității mele de sportiv. Am participat la majoritatea turneelor internaționale de șah și am avut rezultate le care, în calitatea mea de reprezentant al României socialiste, mă simt mîndru.

Cel mai important turneu a fost Olimpiada de la Havana, care s-a disputat acum două luni și unde am participat elita șahului mondial. Aici, jucînd la masa I, am avut o întîlnire foarte grea, avînd ca adversari nu mai puțin de 11 mari maestri internaționali ca: Fischer, Spaski, Gligorici și alții.

Tot din anul 1966, de la care ne luăm rămas bun, se remarcă turneul internațional de șah din București (unde m-am clasat pe locul al II-lea, după Korcinoi) și cel de la Tel Aviv, unde am ocupat locul al IV-lea din paisprezece concurenți. De asemenea, trebuie să mai menționez jocul pe care l-am susținut în Suedia, împreună cu echipa noastră națională de studenți, unde am cucerit locul I la masa I.

Anul 1967 se anunță pentru mine destul de încărcat cu încercări grele și — poate — surprize. Chiar a 11 ianuarie va începe turneul zonal din Iugoslavia (prima treaptă a campionatului mondial de șah) unde voi căuta să mă calific în unul din primele trei locuri,

Pentru multe familii, 1966 a fost anul în care au primit o locuință frumoasă și confortabilă.

pentru a putea participa astfel și la turneul interzonal. Pentru acest turneu foarte important am refuzat invitația la turneul internațional de șah de la Helsinki și o altă invitație competițională la Moscova.

numai un început

de Gheorghe POPESCU

șeful stației C. F. R. - Cîmpina

Pentru salariații stației C.F.R.-Cîmpina, anul 1966 a fost marcat de evenimente importante care vor rămîne de neuitat. În această stație, care în ultimul timp a fost dotată cu instalații moderne, electrodinamice și electrice, la nivelul tehnicii mondiale, sarcinile prevăzute în planul anual au fost îndeplinite și depășite prin efectuarea unui trafic sporit în condiții de deplină siguranță și regularitate. Dacă nu mai departe decît în 1965 un parcurs de circulație sau de manevră se executa într-un timp de 8-10 minute, astăzi dispunem de mijloace tehnice care ne permit să efectuăm aceeași operație în numai 3, cel mult 6 minute. Prin stația C.F.R.-Cîmpina, una dintre cele mai mari de pe Valea Prahovei, trec astăzi trenuri remorcate de locomotive electrice. Prima locomotivă de acest fel a circulat aici în anul care s-a încheiat. Dacă ținem seama de faptul că nu a trecut prea mult timp de cînd tracțiunea cu abur era dominantă în sistemul nostru feroviar, și că în numai cîțiva ani parcul de locomotive diesel-electrice a sporit substanțial, mai ales în sectoarele de circulație de mare trafic, ne putem da seama că electrificarea liniei București-Brașov reprezintă o importantă realizare, izvorită din preocupările partidului și statului nostru pentru modernizarea rapidă a mijloacelor de transport ale țării.

De aceea anul care a trecut va rămîne de neuitat pentru fiecare din noi. Știm că viitorul ne rezervă multe surprize, că progresul tehnic și științific ne va obliga să devenim, în continuare, oameni cu o calificare corespunzătoare noilor cerințe. Și sperăm că anul 1966 a fost, din acest punct de vedere, numai un început.

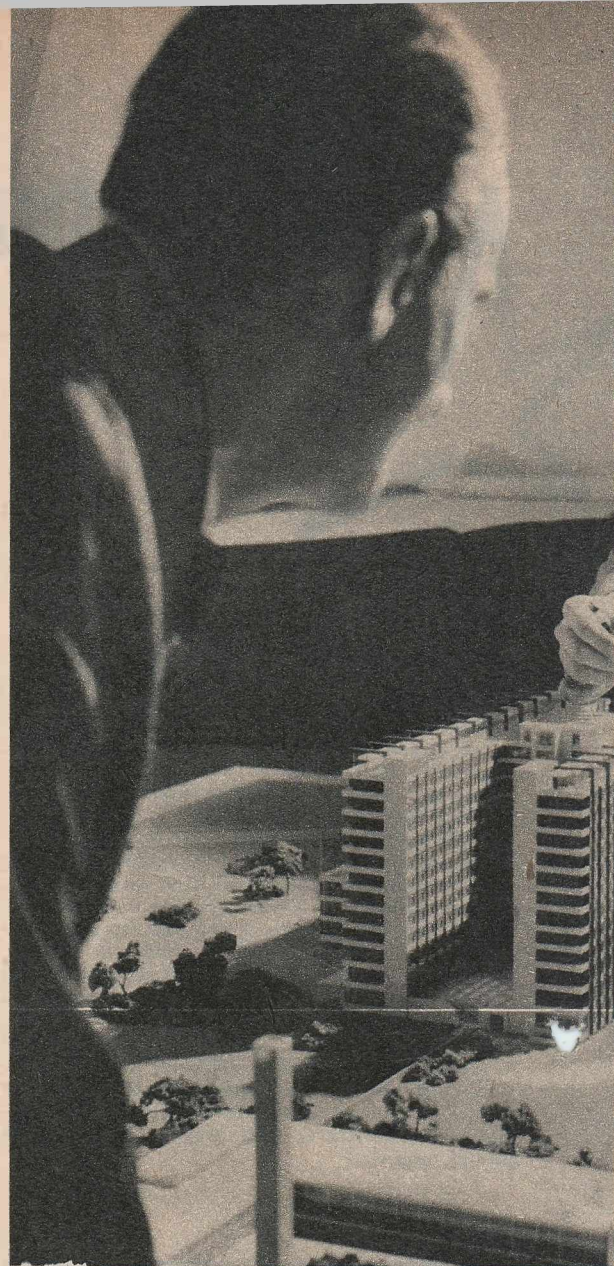
o muncă plină de frumusețe

de prof. Constantin IONESCU

directorul Liceului industrial pentru construcții de mașini Tîrgu-Mureș

Din acest an sînt directorul unui liceu de specialitate, unul dintre numeroasele licee ce pregătesc tehnicieni în toate ramurile industriei și agriculturii, înființate în această toamnă în urma Directivelor Congresului al IX-lea privind dezvoltarea învățămîntului în țara noastră. Noua formă de învățămînt pune în deplină concordanță creșterea cadrelor de specialitate cu necesitățile economiei noastre naționale.

Funcția pe care o dețin din acest an îmi impune o responsabilitate la înălțimea căreia voi încerca să mă ridic prin întreaga mea activitate. Voi căuta să trezesc în conștiința elevilor mei dragostea față de meserie, această «brățară de aur» a omului, cum este denumită ea de harnicul nostru popor, făcînd să crească în sufletul lor sentimentul de răspundere pentru locul de muncă ce îi așteaptă în modernele uzine și șantiere ale patriei. Vreau ca elevii noștri să aibă și o bogată cultură generală. Sînt preocupări ce vor îmbogăți activitatea noastră viitoare, vor fi un nesecat izvor de satisfacții pentru noi, cadrele didactice, care din anul 1966 am început o muncă plină de frumusețe.

Planurile și machetele realizate anul trecut vor deveni construcții noi în anul 1967.

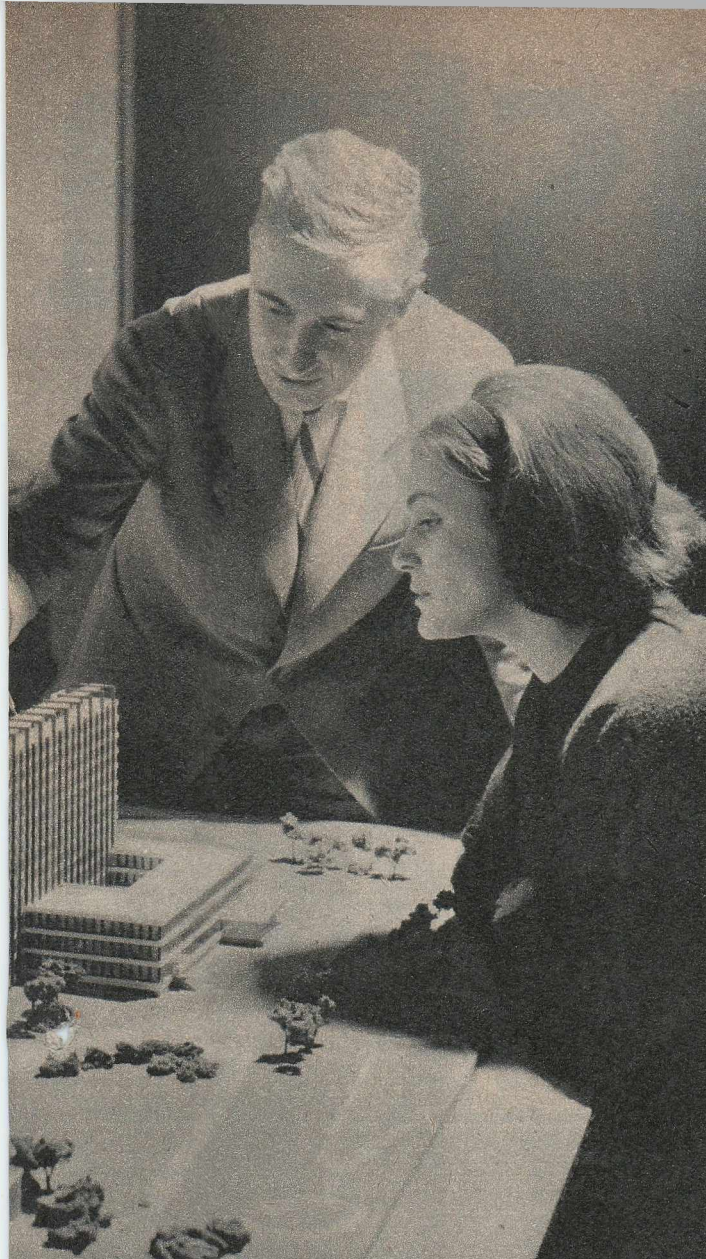
Toamnă 1966. A fost o toamnă bogată, care a răsplătit din plin munca țărănimii noastre cooperatiste.

am debutat

de Mircea CIOBANU

scriitor

Anul acesta am debutat cu volumul «Imnuri pentru nesomnul cuvintelor». Pînă acum am publicat în perioade destul de rar, astfel încît faptul a dat prilejul unui critic să spună: «Puțin sau de loc cunoscut». Ce vă pot spune despre cartea mea care poartă sigiliul anului 1966? Un filozof grec era indignat în fața incapacității poetului de a se pronunța asupra propriilor creații. Din acest punct de vedere cred că de la grecii antici pînă în 1966 nu s-au schimbat prea multe lucruri. Pot spune numai că, pentru poezia mea, anul de care ne desprindem a fost un an fecund; de-a lungul lui am reușit să predau Editurii pentru literatură un al doilea volum: cele 40 de poezii din cuprins vor purta un nume de insulă, să zicem «Padmos» sau, de ce nu, chiar «Insula». Noua mea carte va avea semnificația momentului de reculegere dinaintea unui drum pe care nu-l bănuim nici ușor, nici rectiliniu.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI DE ANUL NOU

Colindatul este un obicei străvechi. Asupra originii termenului de «colindat» și chiar a obiceiului, cercetătorii etnografi, folcloriști și lingviști n-au ajuns încă la o părere comună. În general se consideră că întreg corțegiul de obiceiuri legate de sărbătorile de iarnă își au originea în vechile serbări greco-romane «Brumalia», «Saturnalia», prilejuate de începerea noului an. Din acest fond vechi de sărbători păgâne, unele trăsături s-au păstrat cu succesive schimbări de funcții, întrucât o dată cu apariția creștinismului se impun noi aspecte cu caracter religios. Însă în folclorul românesc tradițional predominante sînt aspectele laice.

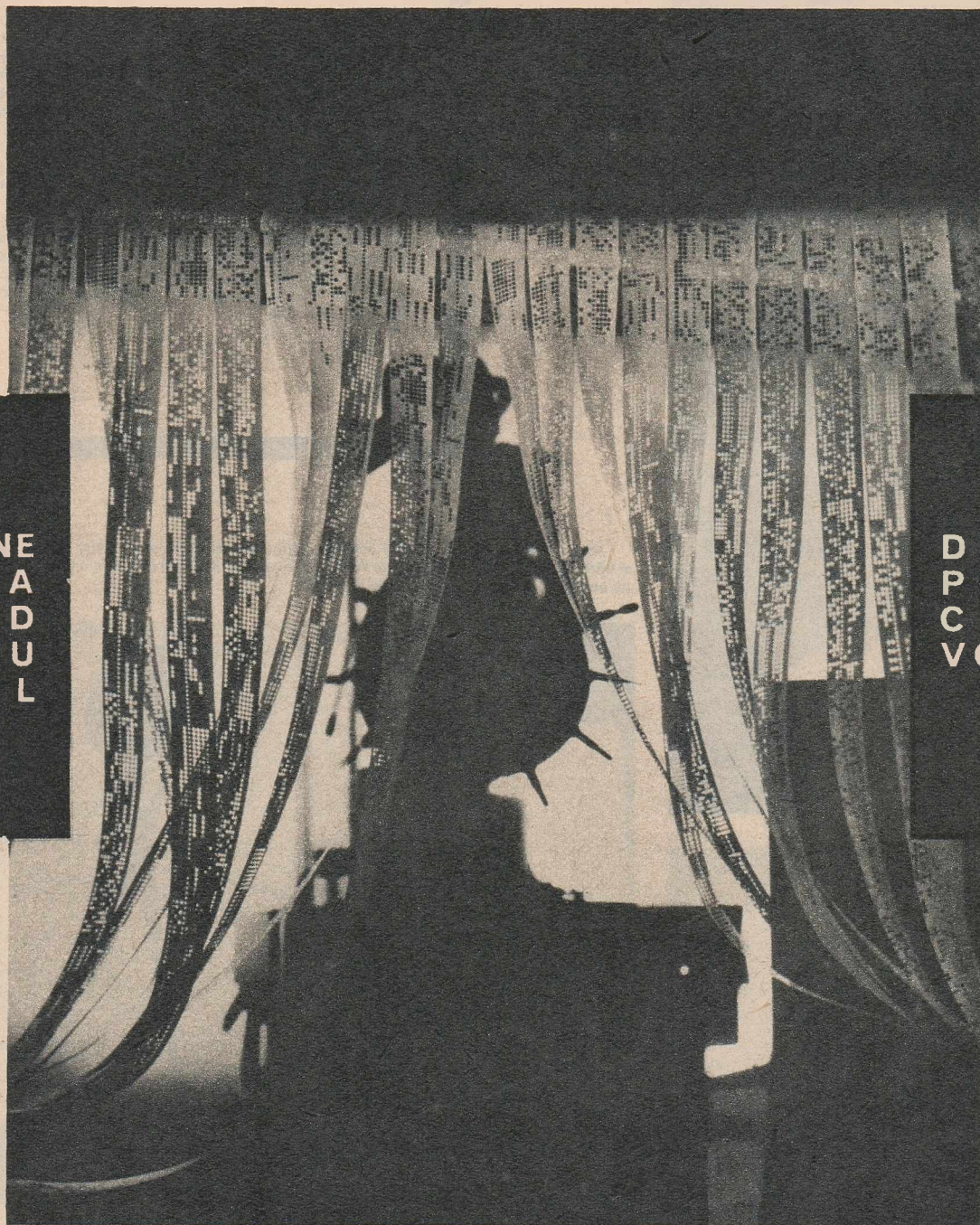
Colindele de copii și colindele propriu-zise în forma lor tradițională, jocurile cu măști și teatrul popular cu tematică haiducească, prin frumusețea textului, a muzicii și a amploarei, dau sărbătorilor de iarnă o strălucire tonică.

În numărul de față prezentăm cititorilor noștri câteva dintre colindele scenele de teatru popular și jocurile cu măști tradiționale (vezi paginile: 29, 32, 35 și 39).

Acești coloși de oțel pe care îi așteaptă întinderile albastre ale mărilor sînt mesageri în lumea întregă ai hîrniciei și priceperii constructorilor de nave români. Realizările lor, în anul care s-a încheiat, sînt o garanție pentru noi și importante succese în viitor.

fereastră

VON ARDENNE
CODARCEA
INFELD
MILCU
BERNAL

DEBRÉ
PICON
CIORĂSCU
VOICULESCU

«Omenirea a făcut mai multe progrese în 40 de ani decât în 40 de secole. Nouă zecimi din savanții pe care i-a scos la iveală umanitatea de la începuturile ei sînt azi în viață. Ca urmare, 99 la sută din cunoștințele noastre se datorează unor oameni care trăiesc încă...»

Aceste cîteva rînduri, aparținînd celebrului savant atomist dr. Robert Oppenheimer, ilustrează pregnant o realitate de nedezmințit a zilelor noastre: trăim în perioada celei mai ample revoluții tehnico-științifice, care modifică în mod radical condițiile producției materiale și posibilitățile de valorificare a bogățiilor naturale în folosul omului.

Asistăm la o adevărată «explozie» a cunoștințelor umane, care deschide perspective nelimitate creșterii forțelor de producție ale societății și lărgeste — într-o măsură nebănuită chiar în trecutul apropiat — orizontul, viața spirituală a popoarelor. Iar aplicarea în practică a rezultatelor obținute în laboratoare de către savanți face ca știința să devină o însemnată forță de producție.

Care sînt cîteva din marile probleme științifice rezolvate recent sau în curs de rezolvare? Care sînt implicațiile lor

și posibilitățile de aplicare, mai apropiată sau mai depărtată? Am adresat aceste întrebări unor oameni de știință din țara noastră, care au binevoit să ne răspundă. Alături de răspunsurile lor redăm — în numărul de față și în numărul următor — și opiniile unor savanți binecunoscuți de peste hotare: Leopold Infeld, colaborator apropiat al lui Albert Einstein, distinsul fizician și istoric al științei J.D. Bernal, dr. Robert Jungk, directorul Institutului pentru problemele viitorului din Viena, savanții atomiști de renume mondial dr. Robert Oppenheimer și prof. dr. Manfred von Ardenne, profesorul Evgheni Ceazov, directorul Institutului de medicină generală al Academiei de științe medicale a U.R.S.S., și alții. Lor li se alătură un cineast de talia lui Roberto Rossellini și literatul francez Gaetan Picon, sub a cărui egidă a apărut recent la Paris lucrarea «Panorama des idées contemporaines». Un cineast și un scriitor vorbesc despre știință alături de fizicieni, chimiști și biologi? Faptul nu are de ce să ne surprindă. Marile probleme ale științei au devenit astăzi un bun al tuturor; ele afectează, într-o măsură mereu crescîndă, viața fiecăruia dintre noi.

Spre viitor

o „explozie“ a cunoștințelor umane

acad. Alexandru Codarcea

spre adâncurile terrei

Faptul că în prezent atenția cercetătorilor din lumea întreagă este îndreptată spre adâncurile globului nu este întâmplător. În adevăr, deși pare paradoxal, se poate spune că în anumite privințe cunoaștem mai bine depărtatele galaxii decât propria noastră «locuință» — Pământul. Este drept, studii asupra constituției interne a globului s-au întreprins mai de mult, cu ajutorul unei științe care se ocupă de proprietățile naturale ale planetei noastre și de fenomenele legate de ea. Ne referim la geofizică. Primele date i le-a furnizat seismologia — care este tot o ramură a geofizicii — iar pe baza calculului făcute asupra modului cum se propagă în interiorul Terrei undele produse de cutremure s-a ajuns la concluzia că globul este constituit dintr-o serie de învelișuri concentrice care îmbracă miezul Pământului, nucleul său central.

Oamenii de știință însă nu puteau să se rezume numai la datele ocazionale furnizate de seismologie. În consecință, ei au pornit la producerea unor «cutremure» artificiale cu ajutorul unor explozii dozate ca intensitate și produse fie în foraje adânci, fie în bazine naturale, mări, lacuri etc. Astfel s-a trecut de la seismologie la seismometrie și s-a putut determina cu precizie grosimea fiecărei înveliș. În câteva cuvinte, bătrînul nostru Pământ are cam următoarea conformație: la suprafață se află învelișul exterior, adică scoarța sau crusta terestră, a cărei grosime variază între 5 și 70 km. Următorul înveliș este «mantaua», dar între acesta și primul se află o regiune de graniță numită «discontinuitatea Mohorovičić». Mantaua — care a fost împărțită în două zone: una pînă la 1 000 km de suprafața planetei, cealaltă coborînd cu încă 1 900 km — este despărțită de nucleul Pământului prin «discontinuitatea Gutenberg». Pornind de la această regiune de limită și pînă la centrul Pământului, simburile său este împărțit în trei zone care însumează cam 3 500 km.

Deocamdată — și acesta este faptul esențial — singura parte a planetei pe care o putem studia mai de aproape este pătura de la suprafață, scoarța, dar și pe aceasta doar pînă la o adâncime mică, adică doar pînă acolo unde au putut pătrunde cele mai adânci sonde. Lor li se adaugă însă înălțimile munților și abisurile oceanelor. S-a aflat astfel alcătuirea acestei scoarțe, iar cu ajutorul uneia din metodele geofizice — gravimetria — s-a ajuns la concluzia că pătura rocilor granitice este foarte groasă în dreptul masivelor muntoase și extrem de subțire în zonele oceanice, unde predomină, în schimb, pătura bazaltică. Această descoperire a elucidat de altfel și unul dintre misterele cimpului gravitațional, care e mai intens în dreptul oceanelor, mai redus în regiunea continentală și destul de scăzut pe înălțimile importante ale munților.

Ar fi eronat să se creadă că studierea și cunoașterea scoarței terestre, precum și cercetările care urmăresc pătrunderea omului în adâncimi și mai mari ar prezenta numai un interes teoretic. Dimpotrivă, de la aceste investigații așteptăm noi date de mare utilitate practică. Ne vom referi doar la câteva dintre ele. Astfel, studiindu-se zonele adânci ale scoarței și părțile superioare ale «mantalei» nucleului se vor putea lămurii probleme legate de originea continentelor, cauzele mișcărilor care au condus la formarea munților, geneza topiturilor incandescente din interiorul și la baza scoarței (care apar la suprafață prin erupțiile vulcanice cu tot cortegiul lor de manifestări) și, în fine, cauzele cutremurelor de pământ, cu efectele lor distrugătoare. Din ce în ce se întărește convingerea cercetătorilor științifici că baza scoarței, în special partea superioară a mantalei, este sediul unor procese geenergetice complexe care sînt responsabile pentru întreaga evoluție geologică a învelișurilor exterioare ale Pământului.

Cu ajutorul metodelor geofizice de investigare s-a mai dovedit că scoarța terestră este foarte crăpată și compartimentată în blocuri delimitate de fracturi adânci, unele mergînd pînă la baza ei. Acestea din urmă au constituit căi de acces ale materiei fluide, lichide sau gazoase din interiorul globului spre exterior, pe unde s-au putut deplasa și apoi acumula vaporii de apă și apele hipertermale, petrolul și gazele, precum și topiturile magmatice cu tot cortegiul lor de fluide mineralizate care au umplut crăpăturile din scoarță dînd naștere filoanelor de mineruri. Studierea atentă a întregului complex de manifestări geodinamice și vulcanice va conduce, între altele, și la posibilitatea elaborării unei metodici de prognoză a cutremurelor, pentru a preveni oamenii asupra acestor groaznice calamități naturale.

În legătură cu toate aceste probleme în țara noastră se va realiza, în perspectivă, un program vast de foraje a căror adâncime va depăși 6 000 m. Totodată la noi s-a elaborat și un plan de prospecțiuni seismice prin profile de refracție de mare adâncime prin care se vor putea determina grosimea scoarței terestre și liniile structurale majore. Prin rezultatele ce se vor obține, activitatea de prospectare geofizică a subsolului nostru adînc va putea fi îndrumată și mai eficient în direcția descoperirii de noi zone de perspectivă pentru substanțe minerale utile.

prof. Leopold Infeld (Polonia)

milioane de sori-energie

Progresul în cunoașterea naturii particulelor elementare era determinat pînă acum de acceleratori, care transformau aceste particule într-un proiectil de mare putere. Construcția acceleratoarelor este extrem de costisitoare. Cu toate acestea, oamenii de știință se gîndesc încă de pe acum la construirea unor acceleratori care ar conferi particulelor o energie de zece ori mai mare față de cea obținută pînă în prezent, a unor acceleratori cu ajutorul cărora s-ar descoperi proprietăți noi, necunoscute, ale particulelor elementare. Există toate premisele să credem că peste vreo cinci ani asemenea acceleratori vor intra în funcțiune — unul în S.U.A. și altul în U.R.S.S. Dar în anul 2000? Vor exista oare acceleratori de o sută sau de o mie de ori mai puternici? Și ce se va descoperi grație lor?

Cînd Mendeleev a întocmit, în urmă cu o sută de ani, tabelul elementelor, oamenii nu au putut înțelege de ce elementele din coloanele tabelului prezintă asemănări chimice. Azi am reușit să înțelegem tabelul lui Mendeleev datorită mecanicii cuantice. Chimia a devenit o parte a fizicii.

Ne aflăm în prezent într-o situație asemănătoare față de particulele elementare. Și aici se profilează un fel de tabel Mendeleev. Sîntem la începutul unui drum larg deschis în fața noastră.

Să ne gîndim apoi la eforturile pentru aprofundarea cunoștințelor privind structura universului. Nu demult au fost descoperite niște stele ciudate, «cvasi-stele», care se află la miliarde de ani-lumină de noi. Luminozitatea lor este de 10^{12} ori mai mare decât aceea a Soarelui, iar energia lor este echivalentă cu energia a milioane de sori! Nu avem încă o teorie a «cvasistelelor». Dar s-ar putea întâmpla ca pînă în anul 2000 întrebarea: la ce distanță de noi se află cea mai îndepărtată «cvasistează»? nimeni, în afară de oamenii care se ocupă cu istoria fizicii, să nu înțeleagă rostul întrebării.

În sfîrșit, mă refer la o altă ramură a științei care a marcat o dezvoltare furtunoasă în ultimii ani. Este vorba de biofizica de azi, care efectuează o adîncă incursiune în domeniul materiei moarte și a materiei vii. Această știință atrage pe cei mai eminenti oameni de știință ai contemporaneității și, după părerea mea, viitorul îi aparține ei și nu fizicii.

acad. Ștefan Milcu

sinteza insulinei

în laborator —

un eveniment științific

Descoperirea insulinei reprezintă poate unul dintre cele mai interesante capitole din istoria endocrinologiei. În 1889 Mering și Minkovski marchează o piatră de hotar în studiul diabetului, obținînd la cîini «boala experimentală». S-a făcut astfel pentru prima oară legătura dintre diabetul zaharat — boală cunoscută de milenii — și glanda pancreatică. S-au făcut apoi încercări de a se extrage din pancreas o substanță care să permită viața în absența organului însuși. Sigur de existența ei, De Meyer (1909) a numit această substanță ipotetică «insulină».

Experiențele pentru izolarea acestei «insuline» au suferit însă repetate eșecuri pînă cînd Banting și Best (1921) în Canada, și Paulescu în țara noastră, au obținut-o din pancreas. Primii autori au fost mai norocoși datorită unui concurs de factori favorabili, în timp ce «pancreina», cum a numit-o Paulescu, a rămas în umbră, deși a fost realizată cu cîteva luni înaintea substanței obținute de autorii canadieni. În 1926 insulina a fost obținută în formă cristalizată de Abel, punînd

fereastră spre viitor

du-se astfel la dispoziția bolnavilor de diabet primul preparat hormonal de substituție, care le putea salva viața.

Elementele structurale ale insulinei, ca și ale celorlalte substanțe proteice, sînt aminoacizii, «cărămizile» materiei vii. În construcția moleculei de insulină participă nu mai puțin de 16 aminoacizi diferiți din cei 24 cunoscuți în natură. Abia acum cîțiva ani a putut fi stabilită, grație lucrărilor lui Sanger, secvența aminoacizilor în molecula insulinei și elucidată complet formula sa chimică, destul de complicată de altfel. Insulina a fost astfel cea dintîi substanță proteică a cărei structură a fost complet precizată, ceea ce a constituit un eveniment remarcabil în istoria chimiei biologice și a deschis perspective pregătirii prin sinteză a hormonului pancreatic.

Prepararea insulinei din țesut pancreatic de animal nu este însă de loc economică. În adevăr, insulina reprezintă, după cum se știe, unul dintre hormonii cei mai folosiți în terapeutică. Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, cantitatea de insulină necesară în perioada 1948-1958 a întrecut cifra de 46 425 000 000 unități. Or, pentru producerea acestei cantități, industria farmaceutică a trebuit să prelucraze glandele pancreatice de la un număr imens de animale: aproximativ 580 000 000 de viței!

Iată de ce mai multe centre științifice de pe glob au început să se preocupe intens de problema sintezei artificiale a insulinei. Începînd din 1960, trei echipe de savanți, lucrînd în S.U.A., R.F.G. și R.P. Chineză, au reușit la scurtă distanță să sintetizeze separat cele două lanțuri de aminoacizi (A și B) ce intră în structura insulinei naturale și apoi să reconstituie molecula însăși. O adevărată întrecere s-a desfășurat între aceste echipe pentru obținerea unei insuline sintetice cu activitate ridicată. În timp ce echipa americană condusă de Katsoyannis izbuteste să sintetizeze insulina umană cu o activitate de 2% din cea naturală, savanții chinezi Du, Jang, Lu și Tu reușesc să obțină un randament de 76% și recent de 87%! Insulina sintetică obținută de biochimistii din Pekin prezintă o activitate biologică apropiată de cea a insulinei naturale. Este, desigur, cea mai complexă sinteză a unui produs natural efectuată pînă în ziua de azi.

Importanța acestei realizări depășește fără îndoială granițele endocrinologiei și deschide calea spre sinteza unor noi substanțe proteice de interes esențial pentru medici și biologi. Ea constituie primul pas spre realizarea numeroșilor hormoni proteici care există în organism, ce sînt atît de dificil de obținut ca medicament.

prof. dr. Manfred von Ardenne

(R.D.G.)

comunicarea cu alte lumi

În stadiul actual al științei, în condițiile evoluției în ritm fără precedent a tehnicii, planeta noastră devine din ce în ce mai mică; în câteva ore se poate ajunge bunăoară din România în Australia sau de la un pol la celălalt al globului pămîntesc. Și aceasta cu mijloace clasice, dar perfecționate, cum sînt avioanele supersonice. Va trebui să vină ziua cînd distanțele vor deveni atît de mici, iar oamenii atît de apropiați între ei, încît să nu mai fie loc pentru un război pe pămînt!

Din acest punct de vedere, informația și comunicarea constituie deopotrivă o bază solidă pentru cercetarea științifică și pentru înțelegerea între oameni.

Noi, oamenii de știință, sîntem — s-ar putea spune — privilegiați în ce privește schimbul de informații și comunicarea, pentru că nici o altă categorie de oameni nu realizează contacte atît de intense ca noi.

Studiile cele mai recente privind lumea extraterestră arată că nu este exclusă nici comunicarea cu alte lumi. Cu ajutorul undelor electromagnetice s-ar putea realiza contacte cu lumi poate chiar mai evoluate din punct de vedere cultural și economic decît planeta noastră. Evident, o asemenea performanță nu poate fi opera unei singure generații, chiar și pentru simplul fapt că undele electromagnetice emise de pămînteni au de parcurs distanțe de neînchipuit pentru muritorii de rînd: aproximativ 50 de ani la ducere și alți 50 de ani la întoarcere...

Florin Ciorăscu

membru corespondent al Academiei

în lumea mezonilor

Una dintre marile rezerve de energie ale omenirii — în condițiile în care prospectarea geologică a limitat în timp pe cele de combustibili clasici — este reprezentată, după cum se știe, de combustibilul nuclear. Despre eficiența acestui combustibil s-a scris atît de mult încît nu mai este nevoie să insistăm. Amintim doar că s-a calculat, de pildă, că energia produsă de pe urma reacțiilor termonucleare

ce s-ar desfășura într-un kilogram de hidrogen ar fi capabilă să ridice un munte, avînd greutatea de un miliard de tone, la înălțimea de 65 metri! Se relevă astfel — cit de cit — multiplele implicații pe care le prezintă pentru viitoarele practici de producție fiecare succes dobîndit în adîncirea cunoașterii atomului.

În rîndul unor asemenea succese se numără cercetările de mare importanță efectuate în domeniul fizicii mezoatomilor de către un grup de oameni de știință de la Institutul de fizică atomică al Academiei — grup condus de doctorul în fizică Marius Petrașcu — în colaborare cu savanții de la Dubna. Este vorba despre studierea mecanismului de fisiune a mezoatomilor elementelor grele. În cadrul Institutului de fizică atomică au fost construite instalațiile și aparatura de detecție și electronică, care au fost apoi transportate la Dubna la laboratorul sincrociclotronului de 700 milioane de electroni-volți, unde există fasciculele de mezonii necesare amintitelor experiențe. Cercetările au dus la concluzii de mare valoare.

În adevăr, orice progres al cunoașterii unor noi fenomene legate de fisiune poate contribui la perfecționarea actualelor metode industriale de eliberare controlată a energiei nucleare în reactoarele nucleare. În cazul de față mecanismul neradiativ prin care, foarte probabil, se efectuează în mezoatomii elementelor grele transferurile de energie către nucleu, prezintă un interes sporit deoarece, în principiu, el poate juca un rol de catalizator al unor reacții nucleare. Or, acestea ar constitui premisa unei fisiuni de tip deosebit...

Viitorul urmează să dezvăluie adevărata însemnătate practică a acestor concluzii.

J. D. Bernal (Anglia)

„lumina“ lui bacon

Adevărata valoare a științei constă în dezvăluirea a ceea ce nu știm, prin puterea nelimitată a cercetărilor științifice, care, mînuite fără nici o îngrădire și bucurîndu-se de o organizare liberă și simplă, pot arăta ce este în stare să înlăturească omenirea atît în întindere cît și în profunzime. Aceasta este «lumina» la care visa Bacon, «lumina care prin însăși răspîndirea ei ar putea să atingă și să lumineze toate regiunile periferice care mărginesc cercul cunoștințelor noastre prezente». Ea s-ar dovedi direct utilă tocmai acolo unde Bacon ar fi prețuit-o mai mult: în domeniul lichidării bolilor și al prelungirii vieții.

...Totodată se va întreprinde și transformarea naturii, în direcțiile indicate de științele biologice și geologice, cu ajutorul industriei grele, inclusiv, probabil, al energiei atomice. Cursurile tuturor rîurilor de pe glob pot fi reglementate de om, obținîndu-se mari cantități de energie, suprimîndu-se inundațiile, seceta, eroziunea distrugătoare a solului, extinzîndu-se astfel considerabil producția agricolă, vegetală și animală.

...În afară de aceasta, există posibilitatea de a se extinde zona productivă de pe glob prin valorificarea deșerturilor, a terenurilor muntoase neproductive și prin exploatarea la maximum a resurselor aeriene; de asemenea nu trebuie neglijată posibilitatea producției de alimente pe cale microbiologică și fotochimică.

Gaetan Picon (Franța)

se apropie clipa . . .

Știința contemporană impune cea mai înaltă apreciere care s-a făcut vreodată. Puterea științei este recompensa cunoașterii. Această forță care ne-a dăruit energia creației nu este o magie clandestină, condamnată de zei, ci o cucerire lucidă care-și cunoaște condițiile, riscul și prețul. Tot ceea ce ea produce nu trebuie să scape de sub controlul omului; robotul nu trebuie să se întoarcă împotriva creatorului său, care știe ce reprezintă acesta. Pare să se apropie clipa cînd adevăratul vrăjitor va putea zîmbi ucenicului căzut pradă forțelor pe care le dezlănțuie: clipa omului în culmea puterii sale și a forțelor sale înmănușate pe plan universal. Totul vorbește despre o plecare: o plecare spre un plus de conștiință, spre un plus de lumină goethiană.

conf. dr. Vlad Voiculescu

„pilule de memorie“?

Din ce în ce mai mult biologia și medicina devin «științe exacte». Această nouă calitate dă posibilitate medicilor să se ocupe nu numai de tratarea bolilor, de profilaxie și, în general, de îmbunătățirea stării sanitare a populației, ci să-i tenteze să perfecționeze însuși organismul uman. În acest domeniu se înscriu o serie de experiențe recente menite să ducă în viitor la perfecționarea memoriei.

Încă în urmă cu cîțiva ani s-a demonstrat că fenomenul memoriei este posibil chiar în lipsa unor conexiuni temporare între două puncte ale sistemului nervos. Acest fapt a fost constatat cu prilejul studierii reacțiilor condiționate la anumiți viermi. Animalul este «învățat» să îndeplinească un anumit act, apoi este tăiat în două. Din coada viețuitoarei se refăce un vierme întreg care — fapt tulburător — este în măsură să execute actul învățat! În acest caz, nemaiputînd fi vorba de «clasicile» legături temporare, s-a căutat o explicație bazată pe păstrarea informației sub formă chimică.

Calculato­rului elec­tronic so­vie­tic «Ural 2» i s-a «de­cer­nat» ti­tu­lul de... do­ctor în știin­te me­dico-cibe­rnetice, ca urmare a ser­vi­ciilor adu­se me­dicilor în sta­bi­li­rea unor dia­gno­stice și în de­ter­mi­na­rea stă­rii pa­cien­ților su­ferin­zi de gra­ve afec­țiuni car­di­ce.

Problema unui substrat chimic al memoriei s-a în­lăn­țuit cu aceea a rela­țiilor din­tre me­morie și e­ri­di­ta­te. Dacă me­mor­ia re­pre­zintă de­po­zi­ta­rea «in­for­ma­ției» în creier, ce­lulele re­pro­ducă­toare con­țin și ele o mare can­ti­ta­te de in­for­ma­ții re­fe­ri­toare la «planul» sau «pro­iectul» după care va fi con­sti­tu­it noul in­di­vid.

Cer­ce­ță­rile din ul­time­ii ani au ară­tat că in­for­ma­ția e­ri­di­ta­ră are o co­di­fi­ca­re chi­mică, ro­lul prin­ci­pal în ace­astă co­di­fi­ca­re ju­cân­du-l aci­zii nu­clei­ci. Trei se­rii de ex­pe­rien­te re­ali­zate si­mul­ta­n în S.U.A. și Sue­dia au ajun­si la ace­la­și re­zultat: su­por­tul me­mor­iei la ni­vel mo­le­cu­lar îl con­sti­tuie aci­zii nu­clei­ci — mai pre­cis aci­dul ri­bo­nu­cleic (ARN).

Grupuri de cer­ce­ță­tori con­du­se de pro­fe­so­rii F. Iacobson (Califor­nia), O. Nav­arro (New York) și H. Hyden (Göte­borg — Sue­dia) au pro­ce­dat în mo­dul urmă­tor: loturi de ham­steri (mici roză­toare) au fost «în­vă­țate» să re­ac­țio­neze la un anumit sem­nal lu­mi­nos ori sonor. Apoi cer­ce­ță­torii au pre­pa­rat din ce­lulele creierului animalelor dresate un ex­tract proteic con­țin­ând aci­zii ri­bo­nu­clei­ci (ARN), pe care l-au in­jec­tat unor ham­steri «na­ivi», «ne­în­vă­țați». S-a con­statat că animalele cărora li s-a făcut o ase­me­nea «in­jec­ție de me­mor­ie» în­vă­ță să re­ac­țio­neze la se­nalele re­spec­tive într-un timp de două ori mai scurt de­cât cele ne­in­jec­ta­te!

Aceste ex­pe­rien­te, re­pe­ta­te pe nu­me­roase animale, au de­mon­strat că este po­si­bil «trans­ferul» me­mor­iei. Tre­buie să re­cunoaștem însă că există și unele opi­nii di­ver­gente. Astfel, într-o lu­cra­re pu­bli­cată în 1966, Gordon și co­la­bo­ra­torii (Hart­ford, Connecticut) au de­scri­sit cum au ex­tras aci­dul ri­bo­nu­cleic din creierul unor șobolani «în­vă­țați» să se îndre­pte spre o cu­pă cu hrană la au­zul unui sem­nal sonor și l-au in­jec­tat in­tra­pe­ri­to­neal la animale «ne­în­vă­țate». Nu s-a putut de­mon­stra ca animalele in­jec­ta­te au o «me­mor­ie» mai bună pentru în­vă­țarea ră­spun­su­lui la se­nalul sonor de­cât animalele mar­toare, ne­in­jec­ta­te. Aceste re­zultate dis­cordante arată com­plexi­ta­tea pro­ble­mei și ne­ce­si­ta­tea adin­cirii in­ves­ti­ga­țiilor.

Pe de altă parte studii efec­tu­ate pe viermi planarii au de­mon­strat un fapt sur­prin­zător. James și Mc Connell, după ce au fixat re­flexe con­di­țio­na­te la unii viermi i-au sec­ționat și i-au dat drept hrană altor planarii flămân­de. S-a con­statat că aceștia din urmă și-au însu­șit o parte din me­mor­ia vic­timelor — elabo­ra­rea re­flexelor con­di­țio­na­te fiind rapidă, după un număr mai mic de asocia­ții, de­cât la planarii­le «mar­toare».

La om, s-a ară­tat că ARN crește în ce­lulele mă­du­vei spinării pînă la 40 de ani, adică pînă la vârsta cea mai plină de achi­zi­ții in­telec­tuale. De la 0,4 micrograme ARN cit con­ține o celulă la vârsta de trei ani, cifra crește la 0,6 micrograme la 40 de ani și se men­ține con­stantă pînă la 60 de ani, de­scres­cînd apoi treptat pînă la 80 de ani.

Sînt greu de pre­vă­zut per­spec­ti­vele acestor studii și ex­pe­rien­te. Vor duce ele la elabo­ra­rea unor «pilu­le de me­mor­ie», cum pre­con­izează unii autori de povestiri știin­țifico-fan­tas­ti­ce? Se va putea «trans­fera», prin­tr-o sim­plă in­jec­ție, me­mor­ia

pro­digioasă a unui om, altuia? Se va reuși diri­jarea e­ri­di­ta­ții — care nu este altce­va de­cît o me­mor­ie a speciei?

Biologii au cu­vin­tu­l.

prof. Robert Debré (Franța) era terapeuticii

Medicii cer­ce­ță­tori fac în fie­care zi atît de multe de­scoperiri noi încît nu pot fi cu­no­scute, cu adevărat, toate. Aceasta în­seamnă că me­dicul prac­ti­cian, care are datoria să folosească știin­ța în aju­torul unui bolnav, al oricărui bolnav, este pradă unor difi­cul­ități foarte mari atunci cînd încearcă să folosească în deplină cu­noștință toate aceste nou­țări și să le trans­forme în bine­faceri pentru cei care-i în­cre­dîntă soarta lor. Să ne gin­dim la bogă­ția nema­iauzită de date noi do­bi­nute, la viteza extremă a ritmului cu care ele apar. Redarea vederii orbilor prin grefe, redarea au­zului surzilor prin­tr-o ope­ra­ție co­re­spun­zătoare, lărgirea unei valvule prea înguste a inimii, schimbarea caracterului prin­tr-o ope­ra­ție asupra creierului, posibilitatea de a-i face să meargă pe bolnavii anchilozați, imobilizați la pat, eradicarea completă a infec­țiilor bacteriene pînă acum întotdeauna fatale, înlocuirea unui singe viciat, respirația automată, resorbția imediată a lichidelor in­jec­ta­te, fecundația artificială a femeii, coagularea sau, dimpotrivă, oprirea totală a coagulării singelui, inscripția varia­țiilor de po­ten­țial ale creierului, oprirea promptă a unei crize de sufocare astmatică — iată tehnici și metode aplicate în fie­care zi. Groaza de meningite, dispărută la părinți, oprirea imediată a unei febre tifoide la un adoles­cent, vindecarea pneumoniei la un bătrîn, care astăzi nu mai moare «de plămîni», sînt adevărate minuni cu care ne-am obiș­nu­it. În cîți ani au fost in­ven­ta­te, perfec­țio­na­te, ră­spin­dite pe tot globul? În foarte scurt timp. Perioada imediat contemporană nu este prima dintre acele care au fost bogate în cu­ceriri de seamă. Era pasteuriană a fost un alt exem­plu. Perioada începu­rilor biologiei și ale chimiei aplicate a fost un altul, iar era radiologică poate că este un al treilea. Dar ceea ce tre­buie să subliniem aici este că niciodată nu s-au făcut de­scoperiri atît de multe și de diverse într-un timp atît de scurt și în do­menii atît de dife­ri­te. Se zice că ritmul istoriei se accelerează. Poate. În orice caz, putem afirma că așa stau lucrurile în ceea ce privește științele medicale.

f o t o p r e s ' 6 6

Și în acest an oferim cititorilor o selecție a fotografiilor de largă circulație în presa internațională. Unele, poate, vă sînt cunoscute. Dar, indiferent de acest fapt, ele vă vor reaminti acum, la sfîrșit și început de an, cîteva din acele evenimente care v-au rămas întipărite și datorită imaginilor care le ilustrau...

Una dintre fotografiile dramatice publicate de presa mondială imediat după catastrofa tragică de la Aberfan, unde prăbușirea unei halde de steril și reziduuri carbonifere a acoperit aproape în întregime o școală și cîteva clădiri, provocînd moartea a aproape tuturor copiilor de vîrstă școlară din localitate.

Un moment — ca multe altele de astfel de momente, mai vesele sau mai puțin vesele, ale Campionatului mondial de fotbal care aproape a monopolizat atenția presei și a cititorilor în timpul verii lui 1966: Eusebio, celebrul jucător din echipa portugheză, plînge ca un copil la sfîrșitul meciului din semifinalea cu echipa Angliei, care i-a închis astfel accesul la mult rîvnita Cupă Jules Rimet, cîștigată în cele din urmă, după cum se știe, de reprezentativa britanică.

A 36-a victimă din 1966 a «sicielor zburătoare» — cum au fost denumite avioanele «Starfighter F-104» livrate Bundeswehruului de S.U.A., și care s-au prăbușit în timpul zborului. Siegfried Arndt a căzut în Marea Nordului, încercîndu-se, iar valurile acesteia l-au aruncat apoi pe țărnm...

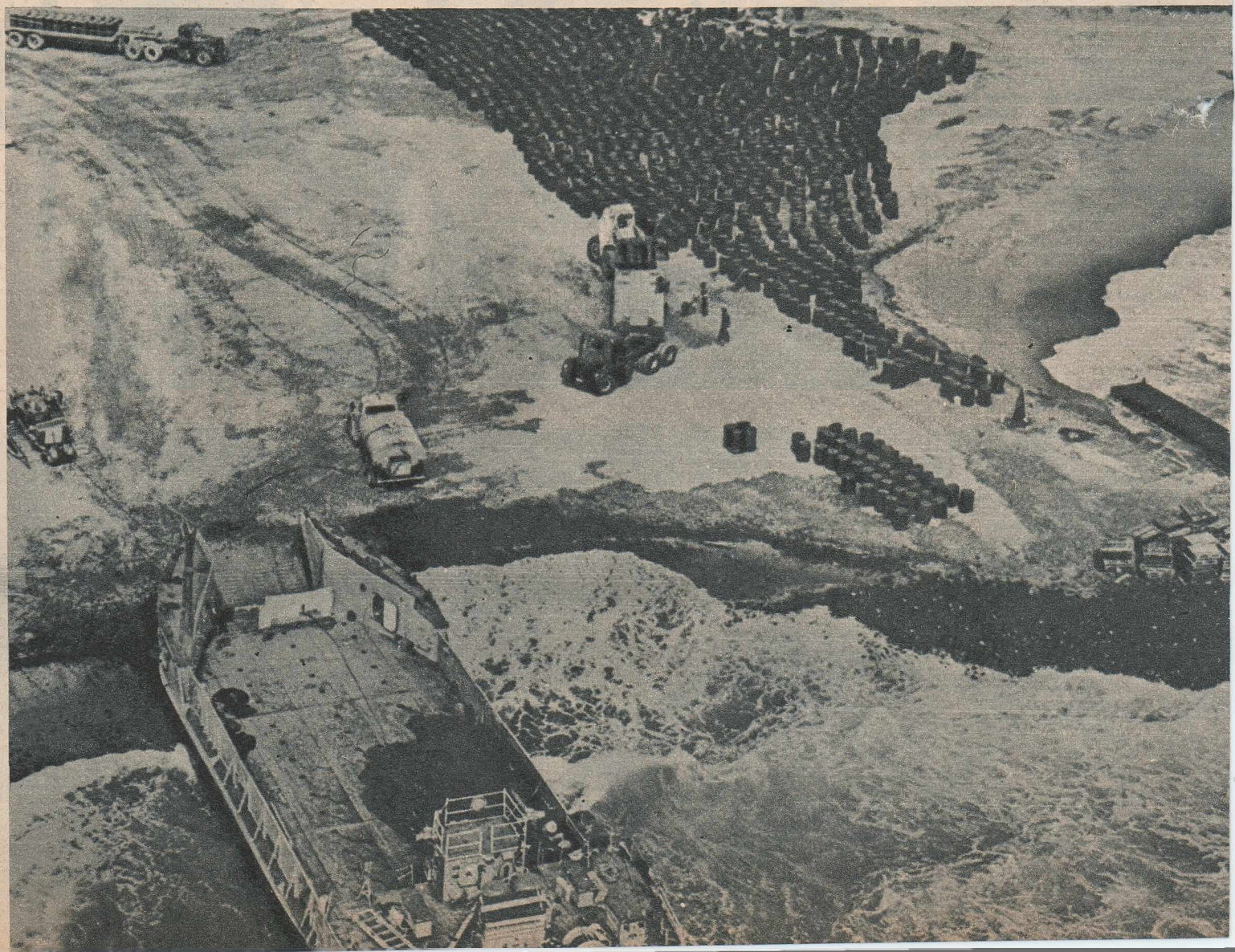
«Ultimul război n-a produs atitea pagube Florenței ca acum riul Arno». Această declarație aparține primarului capitalei toscane și se referă la dezastrul provocat de inundația și furtunile care s-au abătut asupra Florenței, ca și altor zone ale Italiei, la începutul lunii noiembrie. Calamitate care a fost redată sugestiv de fotoreporteri în astfel de imagini dezolante...

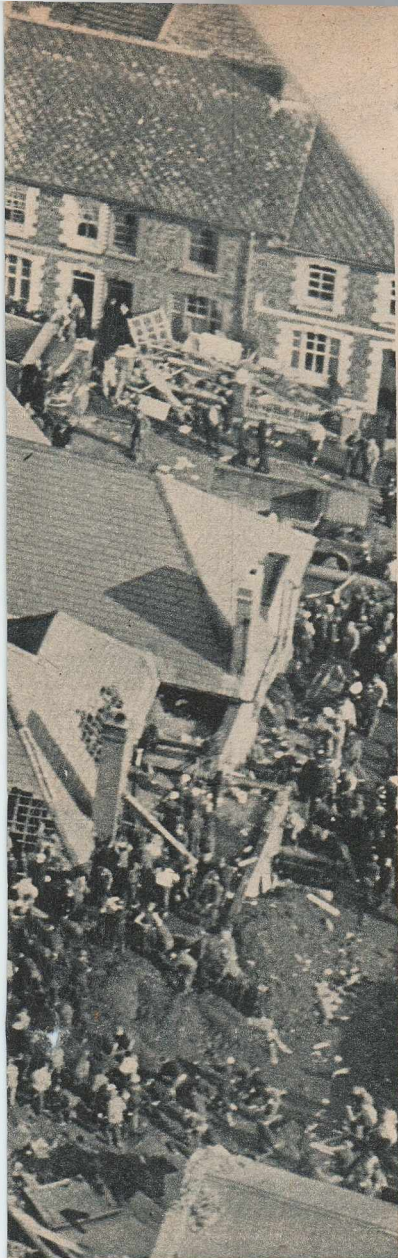
O plajă imensă, pustie, și nenumărate butoaie încărcate pe un vas. În butoaie: nisipul și pământul de pe aceste locuri. Iată, fixat în mod sugestiv, într-o singură imagine, «Cazul Palomares». Precum se știe, ciocnirea unui avion-cisternă cu un bombardier american «B-52» și pierderea de către acesta din urmă a bombelor nucleare aflate la bord — dintre care una n-a fost găsită decît după multă vreme — s-a soldat cu infestarea radioactivă a unei întregi regiuni de coastă a Spaniei...

Uraganul «Inez» abătîndu-se cu peste 100 km/oră asupra coastelor Floridei...

Fotografia militan-
tului antisegrega-
ționist James Meredith, prăbușit la pămînt cu spatele ciuruit de gloanțe, ilustrează elocvent confruntarea, adesea violentă, dintre rasiștii inveterați și luptătorii pentru egalitate rasială.

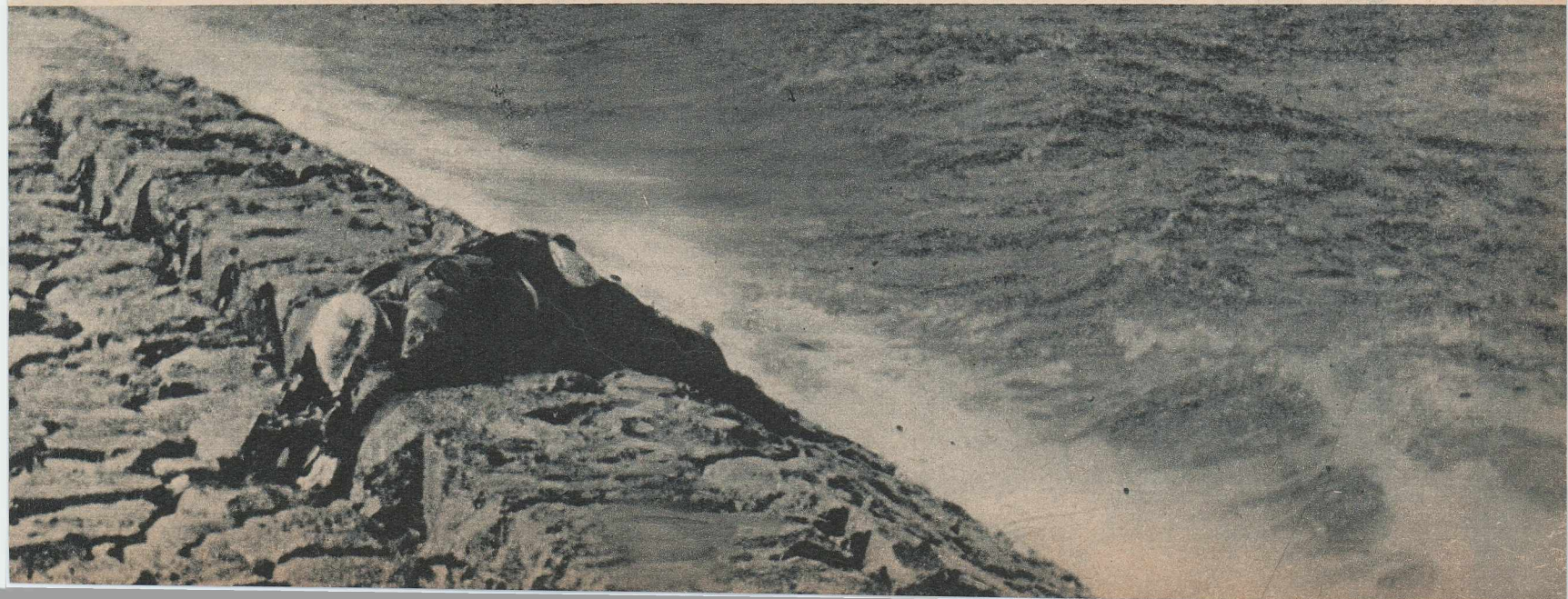
o imagine devenită tradițională în presa occidentală: la încheierea concursului pentru titlul de «Miss World» câștigătoarea (în 1966 — Reita Faria, India) se fotografiază întotdeauna laolaltă cu câteva din concurențele clasate pe locurile imediat următoare. Fotografia nu prezintă decât zimbetele. La următoarele necaz urmează.

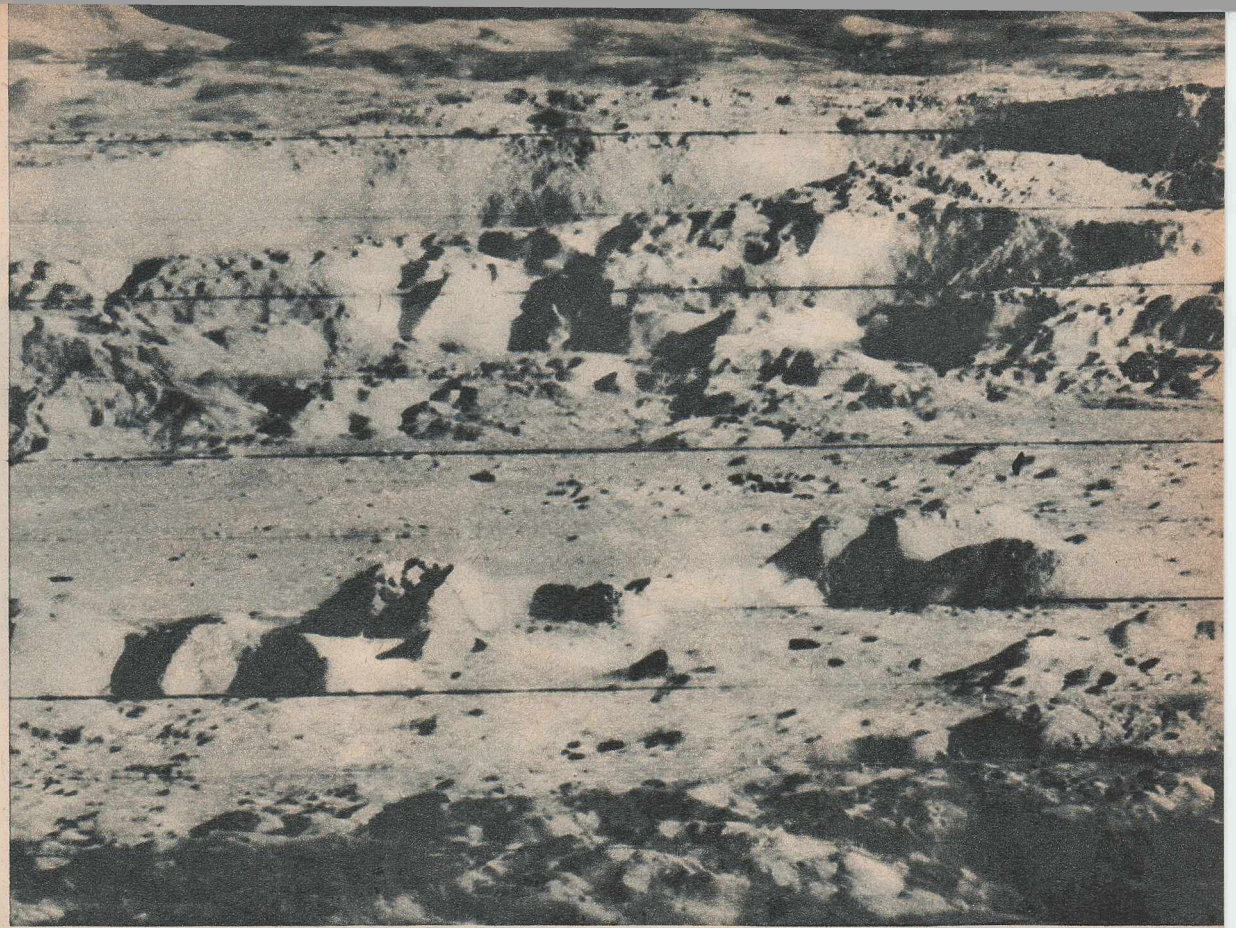
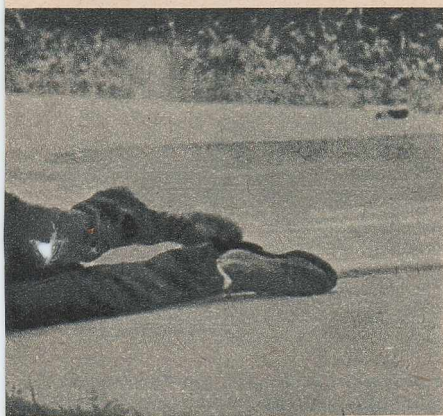

Turneul președintelui Johnson într-o serie de țări din zona Pacificului a fost mai puțin triumfal decât și-au dorit organizatorii săi. Dovadă — numeroasele fotografii, adesea spectaculoase, transmise de agențiile de presă, ilustrând manifestările ostile ale populației care, la Melbourne (unde mașina a fost improșcată cu cerneală roșie), ca și în alte părți și-a exprimat opoziția față de agresiunea Statelor Unite în Vietnam.

foto
pres
'66

▲ Iată cum arată Luna îndrăgostiților văzută de aproape — respectiv de la aproximativ 46 km. Fotografia, de o claritate excepțională, a fost realizată de un «fotoreporter»... automat aflat la bordul sondei americane «Lunar Orbiter-2» și oferă o imagine a regiunii craterului «Copernic» — un deșert accidentat și arid.

Indiferent dacă realizatorii acestei fotografii — apărută în 1966 în presa din S.U.A. și înfățișând soldați americani răniți în Vietnam — au dorit-o sau nu, efectul ei a fost cel de a pune pe gânduri opinia publică americană: «Pentru ce toate aceste suferințe?»... ▼

MODA '67

Pălăria anului 1967 e mică, rotundă, fără bor, mai ales, gen beret. Pentru ocaziile festive, pălăria capătă însă boruri mai largi și o calotă mai înaltă.

Două idei pentru o ținută sport: pantalonul poate fi înlocuit de o fustă completată cu jambiere din același material pepit. Taiorul e lung, încheiat la două rinduri de nasturi.

Moda 1967 și-a făcut, la hotarul noului an, o apariție destul de discretă și rezervată. Nu și-a propus să răstoarne convenții, nu ține neapărat să lanseze linii șoc. Preia, cu înțelepciune, ceea ce predecesora sa a demonstrat ca viabil, preia chiar și surda rivalitate între stilul sport și cel feminin — fără a se pronunța categoric în favoarea vreunui dintre ele — și intervine doar cu accente și detalii care să creeze senzația împropătării, atât de vital necesară în modă. Unele încercări ale caselor de modă franceze de a lungi mantourile până la jumătatea gambei au stîrnit proteste înfierbîtate din partea adeptelor britanice ale mini-jupei, după cum mini-jupa însăși continuă să fie privită cu o rezervă dictată de bunul-simț, de către vîrstele și siluetele care i-au înțeles primejdia.

Dacă ar trebui să schițăm totuși un semi-decalog al modei 1967, aceasta ar preciza că se poartă:

- stofele compacte, netede, fără bucleuri sau nopeuri, cel mult cu un desen în țesătură: stoffe gen velur, ratiné, gabardină, postav, shetland; pentru vară, inul, bumbacul creponat sau țesut în diagonală, mătăsurile în combinație cu fire sintetice;

- imprimeurile cu desen floral, ușor romantic, care au început să înlocuiască imprimeurile oboșite de prea multă geometrie;

- culorile foarte clare, saturate, necombinate între ele (cum se purtau în anii trecuți): mult roșu spre tomat și corai, ciclamen intens, mov, galben, tabac, oranj, verde intens, bej, greș și, firește, albul și negrul;

- linia croielii merge tot pe drept sau evazat, cu o tendință de lărgire a mantourilor și rochiilor de seară; talia, după ce a alunecat mai sus sau mai jos de locul ei firesc, începe să și-l regăsească, cusăturile sînt subliniate de tigheluri și de nasturi mari și mulți;

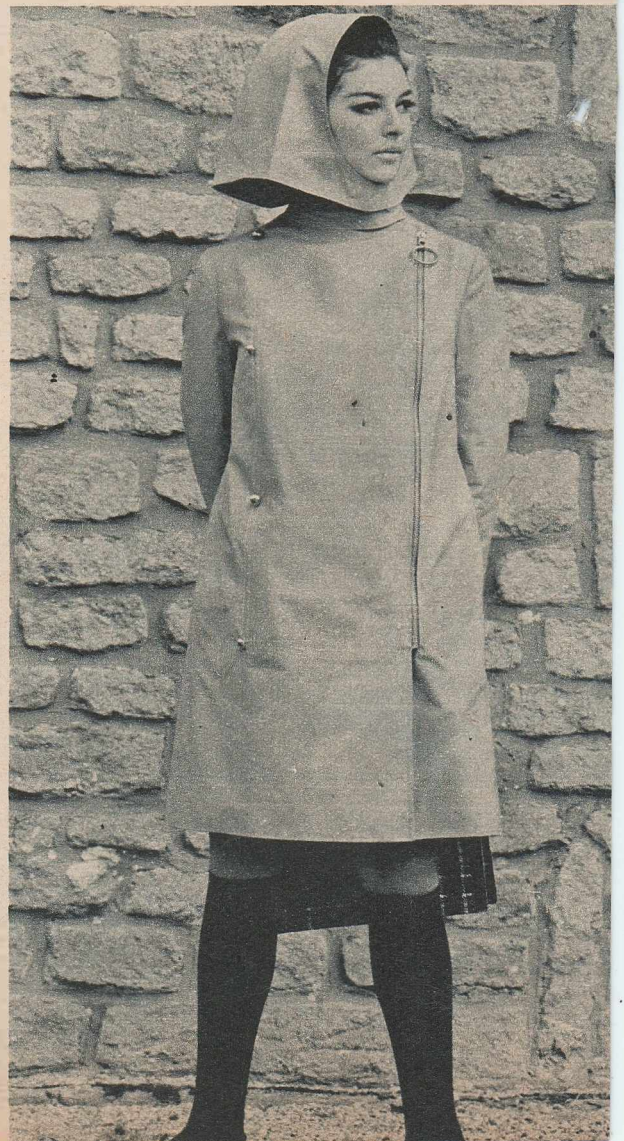
- pantofii rămin, incontestabil, la vîrfurile rotunjite sau pătrate, la tocul mai scurt și mai lat; pălăriile au preferință pentru formele mici — beret, basc, șapcă — și acceptă borul mare doar la îmbrăcămintea elegantă. Poșetele sînt în gen burduf, încăpătoare, adesea cu minere duble.

S.F.

Un mantou îmblănit, a cărui mesadă albă se răsfrînge vizibil la guler și manșete; remarcați paspoalul lat, negru, care însoțește terminațiile hainei, dîndu-i un armonios efect coloristic.

Pentru cei oboșiți de formula clasică a hainei de ploaie, o idee cu adevărat insolită: un fermoar încheie haina lateral, cîțiva nasturi decorativi îi asigură o anume simetrie. În loc de pălărie, o bîsmăluță-caschetă.

1

2

3

4

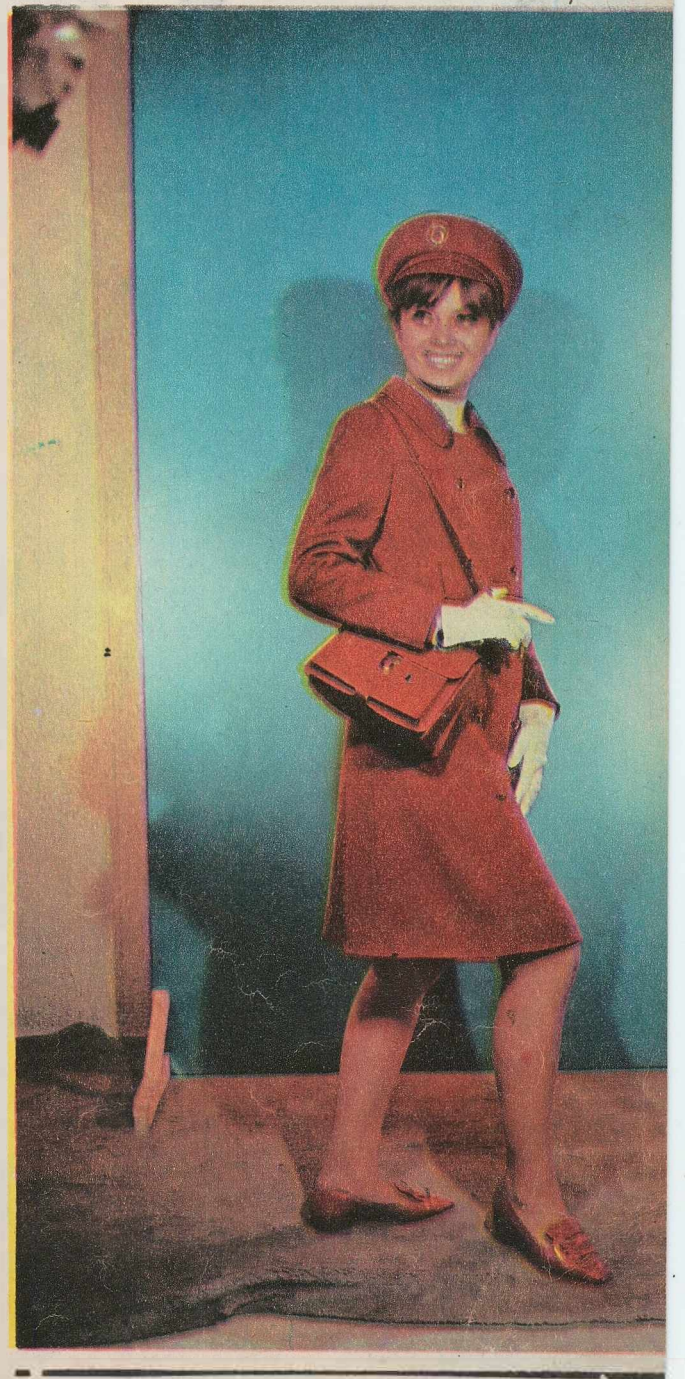
Cîteva din sugestiile propuse de creatorii de modă de la F.C.T. - București pentru vestimentația anului 1967. Remarcați:

1 Decolteul pătrat și platca acestui pardesiou de vară dintr-o țesătură din bumbac bleu (din care e făcută și pălăria) și care e purtat peste o rochie dreaptă în carouri.

2 Satinul — cu o țesătură în șah alb-bleu — al acestui mantou elegant, purtat pe o rochie din satin bleu.

3 Combinația rafinată de oranji (taiorul), galben (bluza) și alb (accesoriile) ce compun această ținută de primăvară.

4 Roșul intens și butonajul dublu al acestei haine pentru fete tinere, ca și șapca ce îl completează.

Fotografii de S. STEINER

stele și comete

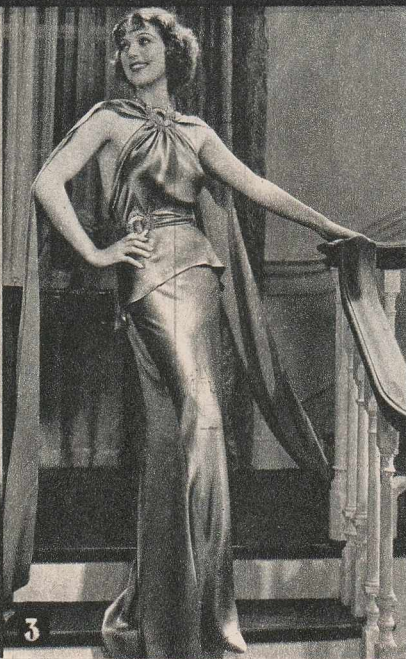

Julie Christie, actriță engleză, câștigătoare a premiului Oscar în 1965.

Greta Garbo, vedetă de origine suedeză, angajată în 1926 de studiourile americane, s-a impus ca una dintre cele mai marcante personalități din întreaga istorie a cinematografului.

«Doresc să fiu o femeie a zilelor noastre, nici prea frumoasă, nici prea urâtă», declară Mireille Darc, ultima vedetă de succes a cineaștilor francezi.

Un cinic oarecare, din anul '20 al veacului nostru, făcea într-o gazetă berlineză următoarea remarcă: «Dacă Venus din Milo ar prinde subit viață și, gătită după ultimul jurnal, s-ar plimba prin sălile Luvrului, nimeni, sau aproape nimeni, n-ar întoarce capul după ea».

O părere, ce-i drept întemeiată, dacă ne gândim că autorul rîndurilor de mai sus și-a notat observația în epoca de glorie a Gloriei Swanson, a frumosului «imaterial», conceput după rețeta *fausse-maigre*-ului parizian, a femeii cu priviri misterioase și suflet de zîină. Acest autor pripit al conceptului de frumos n-avea de unde să știe că după numai două decenii, tinerele planturoase, dimensionate pe verticală, cu membre atletice și bust exploziv, își vor recîștiga din nou supremația. Anne Sheridan, Rita Hayworth, iar mai târziu Marilyn Monroe au devenit pe cerul Hollywood-ului stele de mărimea întii. Eroine rubiconde sau silfide vapoase, opulente sau eterice, voluntare sau romantice — tipurile acestea s-au înlocuit unul pe altul, au fost pe rînd încoronate sau lăsate pradă uitării. De remarcat totuși că în comparație cu zilele prezentului, idealul de frumusețe o dată descoperit se bucura de prețuire vreme îndelungată. E de ajuns să privim vechile fotografii ale frumoaselor la modă în epoca bunicilor noștri. În surfurile lor stinse a încremenit un întreg sfîrșit de veac. Toate — rotofeie și senine — au purtat parcă aceleași rochii largi cu crinolină și s-au pozat lîngă aceiași bărbați țepeni și mustăcioși, lungi, nespuse de înalți în redingotele lor severe. O epocă întreagă, precis conturată în vreme, ne amintesc și rochiile sac din vremea mamelor noastre, pantofii de lac cu baretă și pălăriile enorme în formă de castron, de sub borul cărora se vaporizau privirile galeșe și zîmbetul gurițelor adunate în formă de inimioară.

Tipul de frumusețe, lansat de vedetele ecranului, a devenit în schimb în ultimele decenii atât de meteoric, încît e de presupus că oamenii celui de-al treilea mileniu al erei noastre vor deosebi cu destulă dificultate o frumoasă din anul 1940 de una din 1970. Ritmul galopant prin care publicul lansează sau decapitează actrițe cu renume, căutărilor febrile ale producătorilor, viața efemeră a numeroase celebrități, l-a

făcut pe un cunoscut cronicar englez să afirme că în 1974 (nici mai devreme, nici mai târziu!) ecranul va fi lipsit de mari vedete. Înlocuirea la intervale scurte a unui tip de frumusețe prin altul este, la urma urmei, și o consecință a modului specific de exprimare a celei de-a 7-a arte. Frumusețea fizică detine în ierarhia valorică a conceptului de creație cinematografică un rol preponderent. Un public numeros vine la cinema pentru a o *revedea* pe Marina Vlady, pe Sophia Loren, pe Ursula Andress, pe Claudia Cardinale și nu pentru a face cunoștință cu personajul interpretat. Un actor lansat poate trăi ani buni, refăcînd periodic imaginea propriului său mit, deoarece regizorii sînt nevoiți să-i croiască roluri pe măsura frumuseții sale fizice, în funcție de calitățile și farmecele lui personale. De unde și goana după noi vedete cu priză la public. În alambicurile secrete ale marilor studiouri din lumea capitalistă, rețetarii frumuseții fizice prepară metodic luni și chiar ani de zile înălțarea unei noi stele. Instrumente chirurgicale și pilule miraculoase operează în corpul viitoarei dive ca într-o cocă de argilă, după dimensiuni prestabilite. În plus, o reclamă zgomotoasă îi poate asigura notorietatea în mod subit. E cazul tinerei americane Raquel Welch, care mulțumită săptămînalelor ilustrate a devenit anul acesta o vedetă... cunoscută în întreaga Europă occidentală, cu toate că nici un locuitor al bătrînelui continent n-a văzut-o pînă în prezent în vreun film.

De gloriei mai puțin explozive, dar și mai puțin efemere, s-au bucurat în schimb actrițele ecranului mut, despre care, cu superioară mîndrie, amintesc atît de des părinții noștri. E adevărat, pentru cei mai tineri dintre noi prezentarea sporadică a vechilor pelicule reeditează cu greu farmecul și marea strălucire a fostelor vedete. Jocul lor fantomatic, chipurile crispate, gestică exagerată, veritabilă pantomimă care — în condițiile filmului nevorbit — avea menirea de a nota și înlocui vorbirea sonoră și starea sufletească a eroului — par desprinse dintr-o lume ciudată, nefirească și — de ce să n-o recunoaștem — uneori riziabilă. Și totuși acestea și nu altele au fascinat milioane de spectatori. Celebra

1 Gloria Swanson, actriță americană, descoperită în 1915 de Mack Sennett și cunoscută ulterior din filmele lui Cecil B. De Mille.

2 Katherine Hepburn și-a început cariera cinematografică în 1932 și a rămas pînă în zilele noastre una dintre cele mai prețuite vedete ale Hollywood-ului.

3 Loretta Young, actriță americană, cunoscută din filmele anilor 1930.

4 Jean Harlow, lansată în 1931 de către regizorul Frank Capra în filmul «Blond platinat».

5 Norma Shearer, lansată în urmă cu patru decenii de studioul Metro Goldwyn Mayer. Publicul din țara noastră o reține mai ales din filmul «Romeo și Julieta».

stele și comete

Eva Rutkay, o vedetă a cinematografiei maghiare, actriță cu resurse inepuizabile.

Filmul «Fantômas» ne-a prilejuit în ultima vreme o dublă întâlnire cu Mylène Demongéot.

Lilian Gish, descoperită în 1912 de Griffith; Asta Nielsen, cea dintâi vedetă internațională și prima mare tragediană a ecranului; Hedy Lammar, primul nud al ecranului (un adevărat scandal public); Clara Bow, robustă și sportivă, expresia vitalității și optimismului tinerelor americane; Norma Shearer, adorată de generații de liceeni; Greta Garbo, «divina», regina neincoronată a Hollywood-ului, femeia cu privire fascinantă și «viața învăluită în mister»; Marlene Dietrich, una dintre cele mai obsedate chipuri ale cinematografiei. Apoi: Jean Harlow, Pola Negri, Myrna Loy, iar mai aproape de zilele noastre Ingrid Bergman, Katherine Hepburn, Joan Crawford...

În Europa, Musidora, prima vampă a cinematografului francez rămasă în memoria spectatorilor prin îmbrăcămintea ei colantă. Françoise Rosay, autoritară, plină de vervă, preferata publicului francez între 1920 și 1930. Iar mai târziu, cele pe care și le amintesc și generațiile mai tinere, deoarece și-au câștigat o largă reputație și în noua etapă deschisă de către filmul sonor: Danielle Darrieux, Viviane Romance, Alida Valli etc., etc.

Multe dintre acestea, aureolate de o publicitate generoasă, adulate de un public larg, și-au rezervat un loc definitiv în mitologia cinematografică. În ochii contemporanilor ele au înlocuit o veritabilă ordine estetică. Nu e de mirare deci că cei care le-au preamărit găsesc astăzi în coafura și vestimentația dezor-

donată a unei Brigitte Bardot, în frumusețea ei discutabilă adevărate prejucții aduse bunului-gust.

Am amintit-o pe Brigitte Bardot, deoarece marea ei celebritate a încheiat totodată și, pare-se, definitiv, era femeilor fatale, a divelor supranaturale, cu o personalitate sui-generis, realizată mai degrabă prin solitudinea mecanismului publicitar decât prin corespondențe reale cu lumea pămînteană. Frumusețea fizică s-a dovedit insuficientă și azi ca și în copilăria artei cinematografice. Vedetele care au izbutit să fie pe gustul contemporanilor, întruchipînd expresia fizionomică a valorilor spirituale și morale din epoca respectivă, și-au cucerit un loc definitiv în istoria celei de-a șaptea arte. Femeia «păpușă», preparată sintetic în laboratoarele studiourilor, lipsită de expresivitate sufletească a avut în general o glorie de scurtă durată. Brigitte Bardot, frumusețe atât de controversată, își datorește succesul — spun cronicarii — faptului că ea reeditează un model preexistent, un erou autentic: adolescentul contemporan. Ingenuitatea și senzualismul, spiritul de frondă și naivitate, disprețul pentru canoanele și contormismul vieții burgheze, trăsături atribuite de mulți scriitori contemporani unor personaje desprinse din lumea adolescenților, pot fi recunoscute și în aerul dezinvolt al actriței franceze, în tragedia și bucuriile personajelor pe care le-a întruchipat.

De un binemeritat succes s-a bucurat la ultimul festival cinematografic de la Karlovy Vary și tinăra vedetă poloneză Barbara Brylska.

Ursula Andress,
cunoscută spec-
tatorilor români
din filmul «Vese-
lie la Acapulco».

După cum se întâmplă în mod frecvent, un model descoperit (mai exact spus: impus publicului) are toate șansele de a se multiplica în zeci de copii aproape identice. Exemplare mai mult sau mai puțin reușite, dar adevărate pastişe ale genului, au pornit pe urmele celebrei B.B., după cum seria blondelor opulente, extrase după chipul și asemănarea mult regretatei Marilyn Monroe, au invadat studiourile americane. Pentru Sophia Loren, probabil datorită originalității sale frapante, producătorii n-au aflat pînă în prezent nici un exemplar asemănător.

Care vor fi, cum vor arăta în viitor stelele cinematografului? Deocamdată, în alegerea frumuseții corporale, a tipului fizic predestinat, o singură tendință mai clară: apropierea divinelor ecranului de tipul mai mult sau mai puțin al femeii comune. Nici prea frumoase, dar nici prea urâte. «Dorăsc să fiu o femeie a zilelor noastre...», declară Mireille Darc, ultima vedetă lansată cu succes de cineaști francezi. Iar Julie Christie, pe al cărei chip liniile nu se mai armonizează în mod fericit (gura mare și maxilarele ei puternice contravin canoanelor tradiționale), a devenit în 1965 fericita câștigătoare a premiului Oscar.

O legătură subtilă a unit întotdeauna frumusețea cu adevărul. O dovedește și succesul multor vedete. **Frumusețea** — ca să amintim cuvintele lui Shakespeare — **apare mai frumoasă sub podoaba dulce pe care i-o dă adevărul.** Ce resorturi intime, ce considerente felurite vor contribui în viitor la conturarea noțiunii de frumusețe? Vom trăi și vom vedea.

Liviu TIMBUS

Gina Lollobrigida a rămas în memoria spectatorilor ca un dintre cele mai frumoase vedete ale filmului italian.

Olandezul suspect

de Georges SIMENON
ilustrație de Val MUNTEANU

Portarul făcu un semn cu ochiul inspectorului. Inspectorul îi răspunse tot astfel. Asta însemna: «Am înțeles!»

Tinărul și elegantul inspector de poliție se purta degajat, își înălța mereu spre ceafă pălăria gri de fetru, întocmai ca detectivii din filmele americane.

Era o dimineață frumoasă de primăvară. Prin deschizăturile ușii turnante a «Grand-Hotelului» apăreau umbrele albastre ale copacilor de pe bulevardul Capucinilor, ajungeau suflul răcoros al mașinii de stropit și mirosul asfaltului, prevestitor al unei veri caniculare.

Inspectorul se plimba prin hol, nepierzînd o clipă din ochi pe dl. Mops, ce totmai ieșise din lift.

De trei săptămîni dl. Mops se trezea dimineața în camera nr. 225; apăsa pe buton și lacheul îi aducea gustarea pe tavă, trăgea perdelele ca pe o cortină la teatru, deschizînd privirilor sale bulevardul trezit la viață.

Dl. Mops făcea baie, își freca cu buretele aspru corpul său roz și voluminos. Costumul gri-deschis îl aștepta proaspăt călcat. Cămașă de mătase, cravată nouă și pantofi moi ca niște mănuși.

Discret, liftul îl ducea la subsol, unde se lăsa în voia frizerului...

Inspectorul de poliție, căruia portarul îi făcuse semnul de care am amintit, izbuti să studieze cîteva fotografii luate cu sine pentru orice eventualitate.

Constatase că Cornelius Mops nu semăna cu nici unul dintre escrocii internaționali înregistrați la direcția poliției, nici cu gangsterii americani sau cu falsificatorii de decuri. Totuși Emil, portarul «Grand-Hotelului», nu putea să se fi înșelat. Cînd inspectorul îl salutase și-l întrebasese: «E ceva nou?», Emil, uitîndu-se la tabloul cu chei, îi răspunse:

— Olandezul de la 225...

Acest curios Cornelius Mops, sosind aci acum trei săptămîni, fără nici un bagaj, îl întrebasese pe portar:

— Camera 125 e liberă?

Comisese prima greșeală, neadresîndu-se administrației ci portarului care îl îndrumase către administratorul de

serviciu.

— 125? Nu, domnule, e ocupată, dar avem o cameră la fel la etajul doi... Dv. ați mai ocupat camera 125?

— Da, tocmai de aceea am vrut...

A doua greșeală. Dl. Mops nu știa că îndată ce vor fi verificate fișele va reieși că el n-a stat niciodată la «Grand-Hotel» sub numele de Cornelius Mops. Intendentul, se înțelege, nu i-a spus nimic.

După câțiva timp portarul Emil îi spuse olandezului:

— Doriți să vă aducem bagajele de la Gara de nord?

— Nu, nu trebuie. Eu... Eu am sosit cu avionul...

— Atunci de la aeroportul Bourges?

— Le-am luat singur.

În realitate, după cum Emil îl informase pe inspectorul poliției secrete, dl. Mops nu avea nici un fel de bagaj. După-masă însă se întorsese cu o elegantă trusă de voiaj cumpărată pe Champs Elysées.

Apoi comandă încă un costum, cămăși și o pereche de pantofi. Nu întrebese niciodată dacă are scrisori. Se întorcea totdeauna singur la hotel. De la început se familiariză, treptat-treptat, cu diferite încăperi ale hotelului. Numai după câteva zile îndrăzni să se așeze pe un fotoliu în sala de lectură. Mai apoi la... dancing.

În afara hotelului se comporta ca mai înainte, mergea la pas pe marile bulevarde, se oprea în fața vitrinelor, pe urmă ocupa un loc la «Café de la Paix», rămânând acolo ceasuri întregi, privind mulțimea.

Zilnic, Mops intra la banca de pe strada Ober ca să-și schimbe câțiva florini, exact atît cît îi trebuia să-și achite măruntele cheltuieli pe o zi.

Inspectorul intra după el la bancă și-și nota numerele bancnotelor. Însă acestea nu se potriveau cu nici unele furate.

De ce atunci, înainte de a se instala la «Grand-Hotel» și a avea o cameră dintre cele mai luxoase, Cornelius Mops stătuse trei zile într-o cameră mobilată de rangul trei, vizavi de Gara de nord?

Pe măsură ce vremea trecea, pasagerul nostru începu să devină nervos, ba chiar să-și piardă răbdarea.

Emil îi comunică inspectorului:

— Am mai întîlnit asemenea tipi care așteptau săptămîni întregi un telefon, ca apoi să-și curme zilele.

De ce oare nu întrebă, nici la hotel, nici la poștă, dacă are vreo scrisoare? De ce nu se interesează de loc de noi sosiți? A întrebat numai de câteva ori, cu un zîmbet forțat:

— 125 încă nu s-a eliberat?

Ultima dată pusese această întrebare în clipa în care doamna Caliano ieșea din lift. Un val de parfum se răspîndi prin tot holul învîluindu-l pe administrator. Acesta strănută și, după ce doamna trecu, îi șopti d-lui Mops:

— Dînsa ocupă camera 125... E din America de Sud... Stă de obicei la noi pînă la sfîrșitul marilor premii ale tradiționalelor curse de cai.

Inspectorul își închipuia că, în sfîrșit, dezlegase misterul în momentul cînd în dancing dl. Mops, roșu și stîngaci, se apropiase de masa d-nei Caliano.

— Ce părere ai despre asta, Emil?

Portarul însă scutură din nou din cap.

— Credeți că?... Nu vă contrazic... În orice caz nu este genul d-nei Caliano, căreia îi plac tineri chipeși, blonzi.

Despre femei ca dînsa se spune că au fost pe vremuri frumoase. Ea mai păstra încă ochi negri, scînteietori, și un păr care — fără ajutorul coaforului — își menținea culoarea de pana corbului.

În rest, avea prea multe: vopseli, parfumuri și o statură voluminoasă. Cina pentru ea consta din zeci de plăcinte stropite cu tot atîtea pahare de vin de Porto.

— La vîrsta lui, spuse Emil, dl. Mops s-ar îndrăgosti mai degrabă de o fată de la garderobă sau de o casierită de la cinema decît de d-na Caliano...

În curînd misteriosul pasager începu să slăbească, sub ochi i se adînceau din ce în ce mai pronunțat cearcăne negre.

— S-ar putea să fie la mijloc bijuteriile ei?

— Nu știu...

— Alo... dl. inspector?... Vorbește Emil...

Lîngă portar se afla un rînd de telefoane. El vorbea scrînd holul peste ușa de sticlă.

— Nu... Încă nu știu... Dacă nu sînteți ocupat v-aș sfătui...

Inspectorul sosi seara la ora nouă. Holul era aproape pustiu.

— Păcat că n-aveți smoching. În ținuta asta nu puteți intra în sala de mese. Dar am să vorbesc cu Antonio.

Intendentul Antonio îl conduse prin intrarea de serviciu și-i arătă o ferestruică tainică.

În dreapta, la o măsuță, ședea fericita pereche. Ana Caliano elegantă și încărcată cu bijuterii, mai multe ca de obicei, iar dl. Mops, beat.

— Asta a început îndată după ceai, îl informă Antonio. Au băut Dumnezeu știe cîte pahare de vin de Porto... Rideau ca niște copii, mai degrabă ca niște nebuni... Pe urmă au intrat la bar... D-na aștepta, mi se pare, pe un tînăr, dar care n-a venit. Era necăjită.

Olandezul profită de starea ei și începu să-și facă de cap cu băutura... După aceea au plecat sus, s-au schimbat și acum se îndeamnă cu șampanie... Nu va trece nici un ceas pînă ce se vor îmbăta de-a binelea.

În ochii de culoare deschisă ai olandezului expresia tragică se preschimbase într-o speranță arzătoare.

Ora unsprezece seara. În sala de mese rămăsese o singură pereche. D-na Caliano și dl. Mops tot goleau pocalele, în vreme ce chelnerii zoreau așteptînd sfîrșitul serii.

Răsună clopoțelul. Semnalul de închidere.

La scurt timp după aceasta în hol apărură d-na Caliano și Cornelius Mops, hohotind isteric. Intrară în lift. Emil își ciuli urechile. Avea un auz ascuțit, antrenat.

— Au ieșit din lift amîndoi la etajul întîi.

— Nu-mi place asta...

— Nici mie...

— Ea, în asemenea hal...

— Am să vă conduc sus. Alături de camera 125 se află o încăpăre de serviciu și acolo e o ferestruică care dă spre camera de baie. Va trebui să stați însă în picioare, cocoțat pe un scaun...

Emil rămase în hol. Telefoanele îi permiteau să asculte convorbirile clienților.

— Alo!... La 125?... Bine, domnule... Șampanie?... Da, imediat, domnule...

Vin de Porto, după ceai. Cocteil la bar. Trei sticle de șampanie în sala de mese. Iar acum mai comandă încă o sticlă de șampanie.

Miezul nopții... Inspectorul, stînd la pîndă, nu vedea nimic: în baie era întuneric. Auzea numai glasuri și risete... Apoi, ceva ca niște vaiete, plînsese sau

sughituri?! Nu putea să distingă. Zgomotele fură întrerupte de reproșuri furioase și, în sfîrșit, de strigăte...

Polițistul coborî de pe scaun și-și lipi urechea de ușa camerei lor.

— Ești o fiară! Ești... ești... Dar ce faci? Doamne, ce grozăvie!... Eu mor, iar dumneata... Dumneata...

Deodată ușa se deschise și domnul Mops se potolî în fața inspectorului uluit. Olandezul avea ochii ieșiți din orbite, cravata desfăcută, fața de o paliditate mortuară. Dădu să fugă, însă inspectorul îl apucă de umăr și cu gestul obișnuit îl opri.

— Mă ierțați... Încotro?

Prin ușa pe jumătate deschisă se mai auzeau gemete și ocări...

Dl. Mops nici nu încercă să se elibereze. Se muie complet, picioarele i se tăiară, falca îi atîrna în jos, pe obraji îi curgeau lacrimi.

— Ce i-ați făcut?

— Nimic! Jur, nimic...

Intrară în odaie. D-na Caliano se zbatea în spasmele răului de mare.

— A văzut că mi-e rău, că sînt pe moarte și în loc să mă ajute... În vreme ce mi se făcea tot mai rău, domnul se urcă pe scaun (scaunul era lîngă șifonier). Nu știu ce căuta acolo sus. Negăsind nimic, chipul i se prefăcu deodată ca de fiară. Am avut impresia că o să mă sugrume.

Ora cinci dimineața. Secția de poliție de pe cheiul bijuteriilor. Ziua de-abia se înfiripa deasupra Parisului.

— Numele dv. este Cornelius Mops și locuiți la Leivarden... Cu ce vă ocupați?

— Sînt director-loctiitor al fabricii de brînzeturi Van de Velda. De douăzeci de ani fac serviciu la această firmă, domnule, și niciodată domnii Van de Velda, tatăl și fiul, n-au avut prilejul a se plînge de mine... Am casă proprie în noul cartier al orașului... Fiul meu învață la colegiu, iar fata...

Inspectorul îi întinse să miroasă coniac, dar fața îi arăta tot albă ca hîrtia.

— Doriți o țigară?

— Mulțumesc.

Olandezul o aprinse numaidecît.

— Totul s-a întîmplat din pricina lui Pijpecamp... Ne întîlneam în fiecare duminică la Amsterdam la ședințele sindicatului... Într-o zi mă trase la o cafea și-mi oferî un rachiu de ienupăr. Eu însă nu rezist la rachiu de ienupăr. Toată viața mea am băut numai lapte, foarte rar un pahar de vin. În cafeana apărui un domn care...

— Telefon.

Dl. inspector?... Totul e în ordine... A adormit. Camerista afirmă că nu-i lipsește nimic. Nu. Toate bijuteriile sînt intacte.

Dl. Mops continuă:

— ...Era un om elegant, manierat... A așteptat pînă ce am rămas singur la masă, apoi s-a așezat lîngă mine... M-a întrebat dacă nu vreau să cîștig o jumătate de milion în trei zile...

Olandezul, complet moleșit, deveni ca un balon dezumflat.

— Acum, cînd sînt pierdut, pot să vă mărturisesc totul. Acel individ era un hoț. Nu s-a sfiit să-mi spună acest lucru. Un escroc internațional. Specialist în bijuterii...

Polițistul zîmbi și scoase din fototecă câteva fotografii din față și din profil.

— Priviți-le. Îl recunoașteți cumva?

— Acesta e!... Are altă înfățișare fără guler și cravată, dar eu îl recunosc... Mi-a spus că...

— A furat bijuterii într-un hotel din

Paris.

— Da. La «Grand-Hotel». Prin urmare e adevărat?

— Și că în clipa cînd se pregătea să fugă a fost descoperit. Totuși el a izbutit să le ascundă...

— De unde știți toate acestea?

— ...Și de-abia a reușit să treacă granița, iar acum stă fără bani, în vreme ce bijuterii în valoare de un milion stau ascunse într-un anumit loc...

Ochii d-lui Mops se făcură mari.

— ...Și el nu se încumetă să se întoarcă în Franța, unde i-au rămas semnalmente și unde probabil va fi arestat. Dacă sînteți de acord să plecați în locul lui, el va împărți suma cu dv.?

— Întocmai!

— Cît v-a luat garanție?

— Zece mii franci... Eu însă n-am îndrăznit să mă prezint la «Grand-Hotel» într-un costum vechi...

— Știu, știu. Apoi ați început să așteptați eliberarea camerei 125.

— Oh, cît mă costă asta! Toate economiile mele...

— Și cînd ați aflat că d-na Caliano nu pleacă...

Olandezul roși.

— Dacă ar ști Mina!... Vă jur, d-le inspector, că mai bine aș termina cu viața...

— Ce ați găsit pe șifonier?

— Numai praf... Și femeia aceea țipa! Eu... Mă înțelegeam, domnule inspector, toată viața mea am visat să mă mut la Amsterdam. Iar cu banii aceștia...

— Cu banii încasați pentru bijuteriile furate?

Cornelius Mops plîngea.

— Mai precis pentru bijuteriile care n-au fost furate, pentru că nici n-au existat vreodată... Acest escroc își pune sistemul său în aplicare pentru a opta oară.

Ceasul nou dimineața. Cabinetul șefului poliției secrete. O doamnă blondă, rumenă, cu ochi senini, bine îmbrăcată, își frîmînta nervos poșeta din piele de porc.

— Prin urmare soțul dv. este director-loctiitor al fabricii de brînzeturi și se pregătea să plece, pentru câteva zile, într-o misiune?

Ea plîngea cu sughituri și-și ștergea ochii cu batista.

— Da. Însă în zadar m-am adresat poliției... Pentru prima dată după opt-sprezece ani de căsătorie...

— Intră...

Deodată se auzi un strigăt de bucurie subliniat totuși de un reproș de-abia simțit...

— Cornelius!

Femeia nu se grăbi să-l îmbrățișeze. Se speria de smochingul lui, plastronul... pantofii de lac...

— Cornelius!

Privirile i se îndreptară spre fața lui suptă, spre cearcănele negre de sub ochi. Prima exclamație, «Cornelius!», exprima bucurie, a doua, uimire. A treia, milă. Apoi izbucni în hohote de plîns.

Șeful și inspectorul trecură la geamul deschis și zăboviră acolo câteva clipe.

— E liber, d-le șef?

— Desigur, doamnă.

Al patrulea «Cornelius!» răsună ca o confirmare a dreptului de proprietate:

— Mulțumesc, domnule inspector. Să mergem, Cornelius!...

— Alo! Emil!... Da, eu, Mops? L-a luat nevastă-sa. Cum? Nu... Desigur că nu... Pur și simplu a fost tras pe sfoară.

Solicitați la magazinele de specialitate noile produse ale

UZINEI „EMAILUL ROȘU“:

vase emailate în execuție coajă de stejar, cu dungă de aur, marmură și granit.

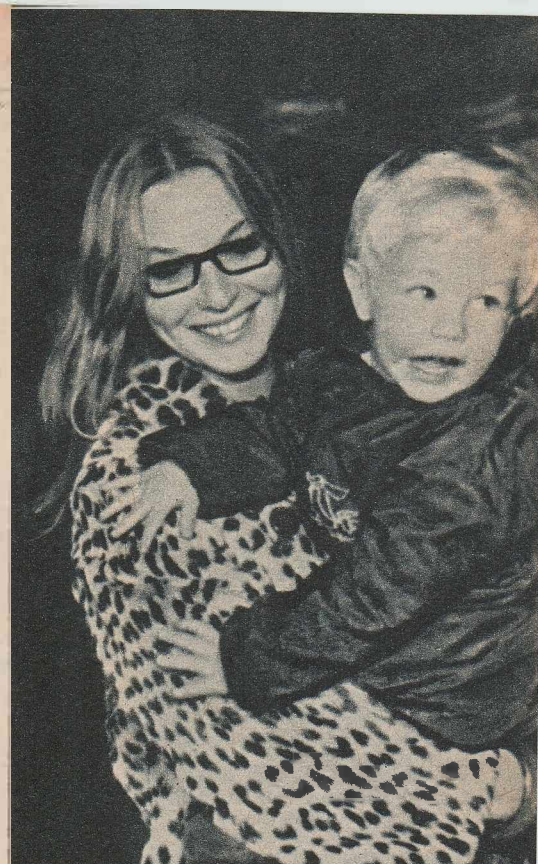
Marina Vlady, cu cel mai mic dintre cei trei fii ai ei, Vladimir, fotografiată anul trecut la București. ▶

Ingrid Bergman, cu câțiva ani în urmă, și trei dintre copiii săi, pe atunci încă mici.

▲
Actrița engleză Deborah Kerr («Noaptea iguanei») împreună cu soțul și cele două fetițe ale sale: Francesca Ann și Melanie Jane.

roluri mă puțin cunoscute

Există prejudecata că maternitatea repetată ar urîți înfățișarea femeii. Una dintre multele dovezi ce afirmă contrariul o aflăm și în faptul că actrițe celebre ale ecranului, mame a mai mulți copii, au continuat să rămână frumoase. Fotografiiile noastre înfățișează câteva dintre ele.

▲
Copiii Elizabeth Taylor au ținut să fie prezenți la una dintre filmările mamei lor.

Cunoscută nouă din paginile revistelor, actrița americană Jayne Mansfield este una dintre frumusețile de a Hollywood-ului. Această fotografie, luată pe aeroport, o înfățișează în mijlocul familiei cu trei dintre cei cinci copii ai săi: Jayne Marie, Zoltan Anthony Miklos.

KING ȘI BALONUL ROTUND

În țara care a dat lumii fotbalul — și care în anul ce se încheie și-a adjudecat și titlul mondial în acest domeniu — e și normal ca popularitatea acestui sport să nu cunoască limite. Lucrul acesta l-a demonstrat recent și crescătorul de cai William Foyle din Billericay (Essex), care, cu o răbdare deosebită, a reușit să facă din calul King (6 ani) un «virtuos» al jocului cu balonul rotund. Cele câteva fotografii alăturate demonstrează din plin acest lucru.

1) Un schimb de «capuri» între cei doi parteneri de joc...

2) ...și un dribling scurt...

3) ...după care — șut la poartă.

4) Când trebuie să-și apere propriile buturi, King nu se dă în lături de la cele mai spectaculoase salturi...

5) ...sau execuții tehnice de mare finețe, ca această «foarfecă».

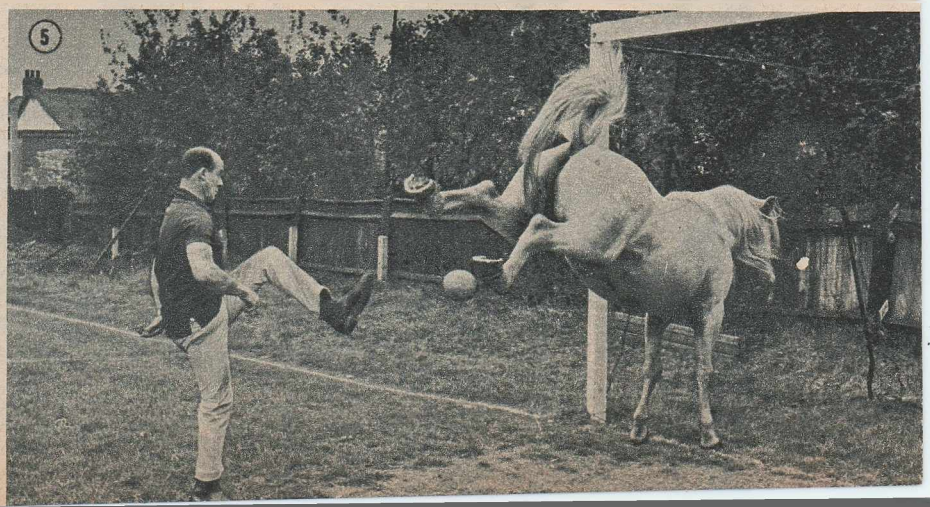
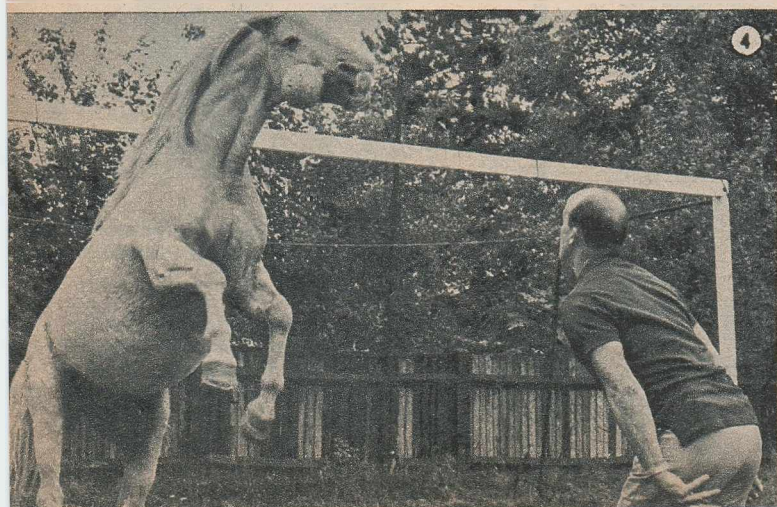
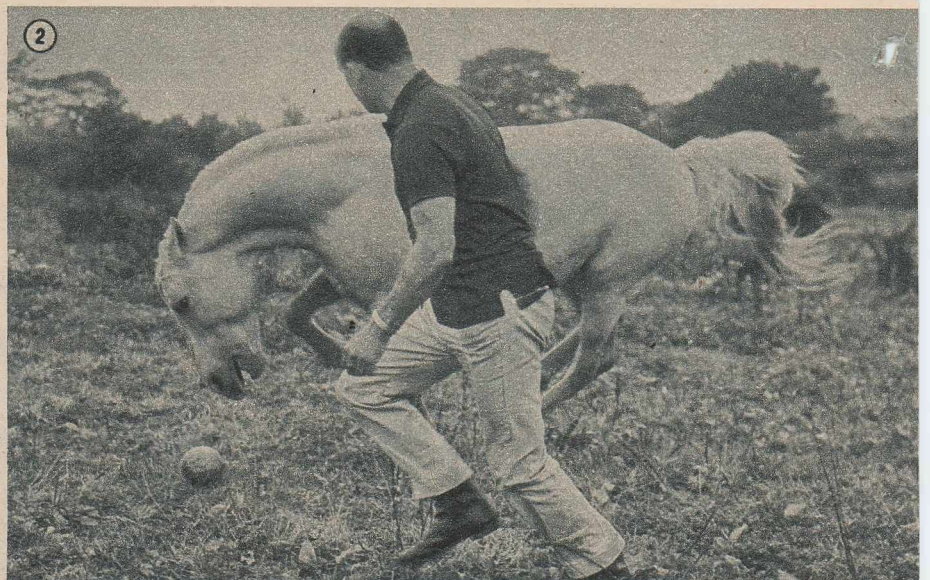
6) Desigur, King duce o viață sportivă și nu pune picătură de whisky în gură. Dar, din când în când, câte o... vadră de «ale» ușor, mai merge. Satisfăcut de faptul că virtuosul fotbalist nu l-a faultat de loc, deși potcoavele cu care a intrat pe teren sînt mai dure decît bocancii oricărui fotbalist, după «meci» Foyle îi oferă partenerului său o halbă din renumita bere englezească.

VISUL PESCARILOR...

...așa au calificat constructorii acestei ambarcații creația lor, prezentată nu demult la Las Vegas (S.U.A.). Construită dintr-o masă plastică transparentă, ambarcația — căreia i se poate adapta motor, așa cum se vede în fotografie — este prezentată drept ideală pentru pescuit, întrucît pescarul poate vedea prin transparența bărcii peștii din apă. Când firma constructoare a făcut însă demonstrațiile de reclamă, lucrurile s-au petrecut invers: elementul din barcă era cel supus observației (din apă și din afara ei)...

PE USCAT?

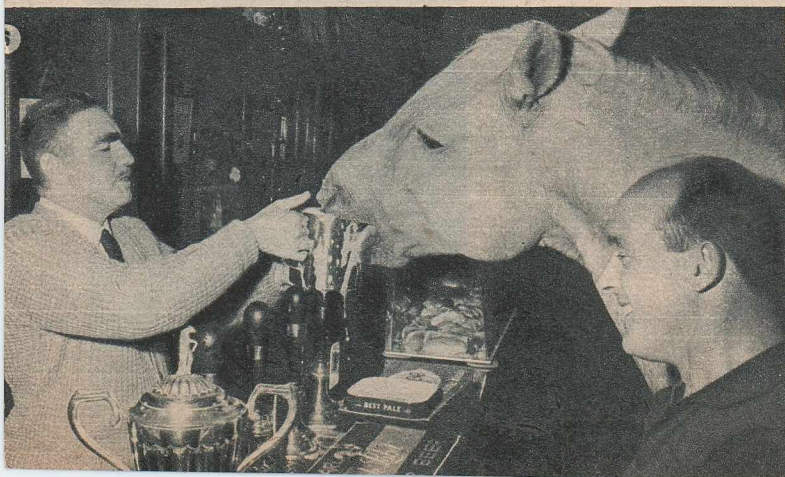
CINE ESTE BLONDA DE LÎNGĂ ȘOFER?

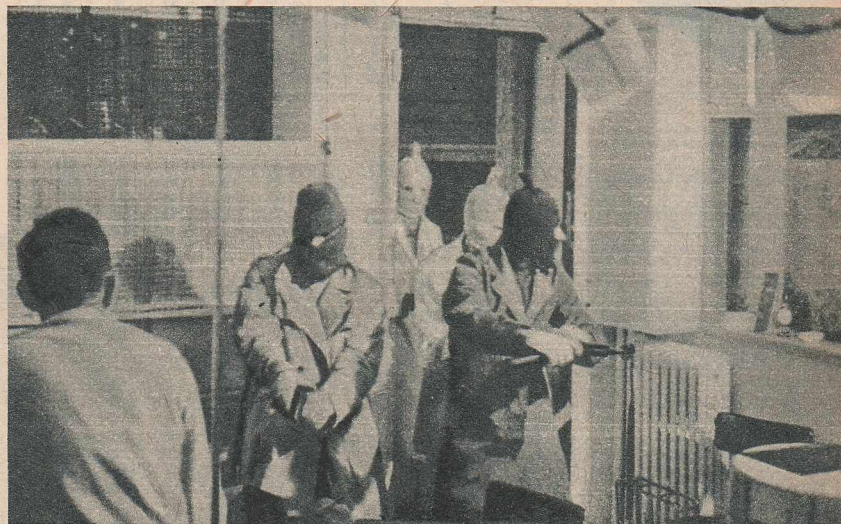
Vaporul pe care-l vedem în fotografie nu se luptă cu nisipurile unui deșert, ci cu ghețurile care au blocat intrarea portului Lim-Fjord din Iutlanda (Danemarca).

(vezi răspunsul în pag. 28)

Acest băiat neandertalian, plimbat pe străzile Moscovei, nu este decât mulajul unei reconstituiri executate după metoda savantului sovietic M.M. Gherasimov. Iar plimbarea nu înseamnă nimic altceva decât transportul mulajului din atelierul unde a fost executat, până la Muzeul de biologie «Timiriachev», unde-și va lua locul în diorama cuvenită.

Un instantaneu senzațional, realizat cu ajutorul mai multor aparate fotografice fixate în locuri diferite la domiciliul unui bijutier din Nisa, care era îngrijorat de perspectiva unui furt. Cum presentimentul i s-a adevărat într-o bună zi, bijutierul a pus în funcțiune originalul său sistem de apărare, iar gangsterii au fost ulterior rapid descoperiți datorită... nasului prea mare al unuia dintre ei...

IATĂ CINE ESTE BLONDA DE LÎNGĂ ȘOFER!

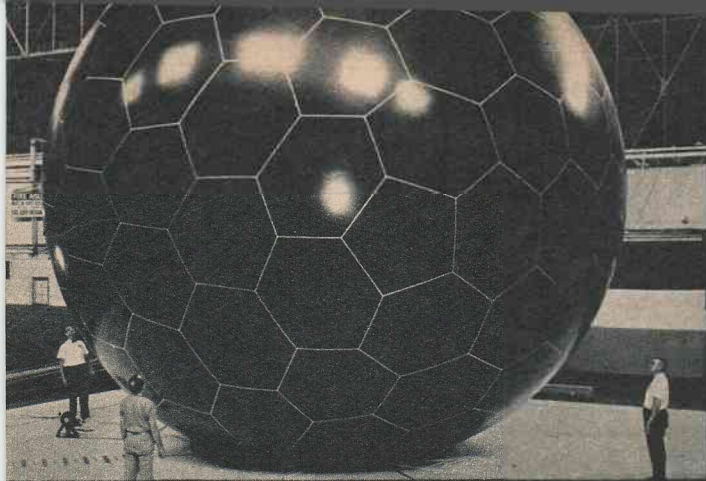
"FRUMOASELE NOPTII"

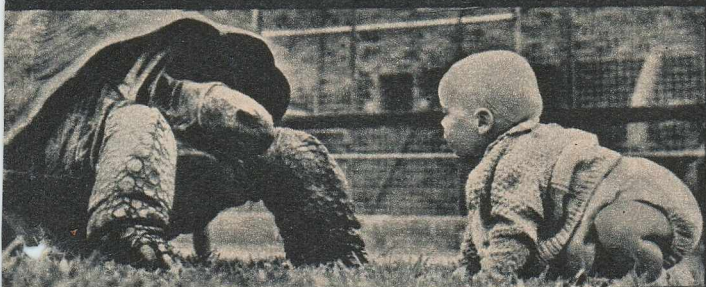
TOTUL DESPRE WORLD-CUP 1966.
Cîțiva ziaristi britanici, trimisi speciali ai ziarului «Daily Mail», au urmărit din punct de vedere statistic meciurile turneului final al Campionatului mondial de fotbal. Iată fructul muncii lor în cursul celor 32 de partide disputate pe diferite terenuri engleze.

TOTAL	ANGLIA	R.F.G.	PORTUGALIA	U.R.S.S.	ARGENTINA	R.P.D. COREEANĂ	R.P. UNGARĂ	URUGUAY	BRAZILIA	MEXIC	FRANȚA	SPANIA	ELVEȚIA	ITALIA	CHILE	R.P. BULGARIA
teciuri jucate.....	32	6	6	6	6	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
uturi la poartă.....	1252	151	142	154	103	59	52	104	76	62	42	60	58	42	50	43
uturi în interiorul careului de pedeapsă.....	539	52	73	69	44	20	18	54	25	30	22	23	28	11	32	18
uturi în afara careului de pedeapsă	713	99	69	85	59	39	34	50	51	32	20	37	30	31	18	25
uturi respinse.....	516	63	62	59	32	28	23	48	31	29	14	28	24	22	19	15
uturi în afara cadrului porții.....	500	56	50	61	50	26	22	34	37	20	17	22	21	15	17	22
ovituri cu capul, respinse.....	61	5	9	13	3	0	1	5	3	5	3	5	0	3	0	1
ovituri cu capul în afara cadrului porții.....	86	14	6	5	8	1	1	10	3	4	5	5	4	11	4	1
oluri anulate.....	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
utogoluri.....	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
oluri marcate.....	89	11	15	17	10	4	5	8	2	4	1	2	4	1	2	1
oluri din șuturi în interiorul casului de pedeapsă.....	81	9	14	17	9	4	4	8	2	2	1	2	3	1	2	1
oluri din șuturi din afara careului de pedeapsă.....	8	-2	1	0	1	0	1	0	0	2	0	0	1	0	0	0
oluri din lovituri de colț.....	10	1	1	5	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
oluri din pase laterale.....	18	3	3	3	3	1	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0
oluri cu capul.....	12	3	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
oluri din lovituri libere.....	6	1	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
enaltiri reușite.....	8	0	1	4	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1
edia șuturilor la poartă.....	14,2	13,7	9,4	9	10,3	14,7	10,4	13	38	15,5	42	30	14,2	42	23,5	21
oluri primite.....	89	3	6	8	6	2	9	7	5	6	3	5	5	9	2	5
ovituri libere.....	1206	143	106	99	141	69	66	82	77	69	45	47	52	45	61	55
ulturi.....	951	102	77	70	117	63	50	68	60	49	30	38	45	40	55	39
enșuri.....	88	8	10	11	6	4	5	4	6	5	6	6	5	2	2	8
oziții în afara de joc (ofsaid).....	167	33	19	18	18	2	11	10	11	15	9	3	2	3	4	8
iminări de pe teren.....	8	0	0	0	1	4	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
vertismențe.....	17	4	2	1	3	2	0	0	1	1	0	1	0	0	0	2
ovituri de colț.....	428	51	34	44	42	17	17	44	21	14	18	20	21	17	37	25
ovituri de colț cu șut la poartă.....	102	9	11	12	9	8	1	12	8	2	3	5	8	8	2	1
epunerea mingii în joc de la 6 m. șese sau ieșirea mingii în afara terenului.....	788	74	97	58	64	61	67	31	50	30	46	35	37	36	35	32
	2461	228	257	213	271	144	169	139	159	95	98	116	110	106	138	132

Ne permitem să imprumutăm titlul celebrului film al lui René Clair, tocmai pentru că e vorba de niste artiste vestite prin frumusețea lor. Dar în posturile comico-grotesci, în care au fost prinse de fotoreporterul italian Willy Rizzo pentru ilustrarea unei cărți, nu-ți vine să crezi că aceste femei urite, de fapt nu sînt de loc urite. Pentru convingere, vă dăm numele lor: 1) Anna Karina, 2) Virna Lisi, 3) Jane Fonda, 4) Marie Laforêt, 5) Catherine Deneuve, 6) Sophia Loren.

Urișei mingi de fotbal de aproape 10 m diametru, pe care o vedeți în fotografie, i s-a tras un șut atât de puternic, încât a ajuns la... 1 000 km înălțime. «Bocancul» care a tras șutul este cea de-a treia treaptă a unei rachete cosmice, iar «stadionul» — baza de rachete Vandenberg din California (S.U.A.). «Mingea de fotbal» s-a plasat pe orbită, urmînd a servi unei experiențe cu un nou tip de satelit de telecomunicații.

Scena se petrece în grădina zoologică Kirby Misperton (Yorkshire, Anglia). Micul Stuart, în greutate de 9 kg, nu e de loc intimidat de cele 160 kg ale interlocutoarei sale, țestoasa pe care obișnuiții zoo-ului au poreclit-o «Mister Slowcoach».

Auto... portret.

Nu și-a pus părul pe moațe, și l-a pus la uscat.

„AHO, AHO, COPII ȘI FRAȚI . . .“

Pe plaiurile moldovene și în sudul Carpaților, des întîlnit este uratul cu plușorul (un plug adevărat sau simbolic), acompaniat de străvechi instrumente românești. Textul e recitat, avînd caracter de poem (unele variante au pînă la 500 versuri) presărat cu întîmplări hazlii și vorbe de spirit; povestește întreaga muncă a cîmpului, de la arat pînă la coptul pîinii. În formele sale tradiționale, plușorul este un veritabil spectacol, transfigurare a unui real tratat de veche agrotehnică. Ceata poate fi numeroasă, avînd pe lîngă buhai instrumente muzicale — fluier, vioară, cobză — la care se adaugă cunoscutul sunet al talîngilor și harapnicelor.

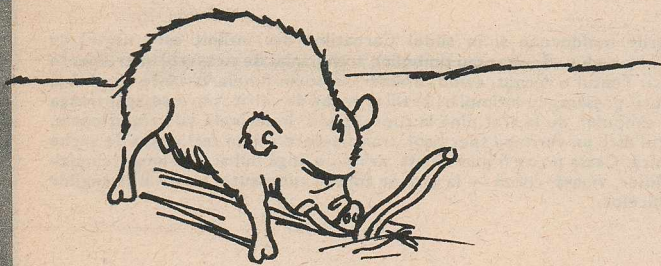

„ȚA, ȚA, ȚA, CĂPRIȚĂ, ȚA . . .“

Foarte frecvente în repertoriul sărbătorilor de iarnă sînt jocurile cu măști, care au la origine mascările diverse din cadrul calendelor lui ianuar. «Jocul caprei» pe care vi-l prezentăm este întîlnit în Moldova și Oltenia, și sporadic în celelalte regiuni. În ceata compusă din 4-6 persoane întîlnim uneori și fete. Masca se alcătuieste din lemn (uneori și un cap adevărat de capră), în loc de ochi — boabe de fasole; în loc de urechi — două linguri; gura — doi papuci; la maxilarul de jos, mobil, se pune un clopoțel. Măștile sînt cît se poate de groțesti, costumația bogată și împodobită cu tot felul de panglici. Versurile cîntate sau strigate au o influență a incantațiilor autohtone tracice și exprimă convingerea că animalul fabulos este de bun augur.

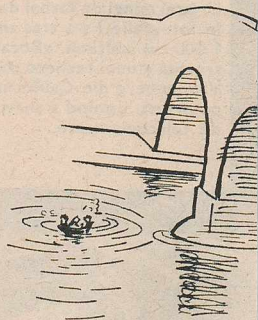

CHAVAL

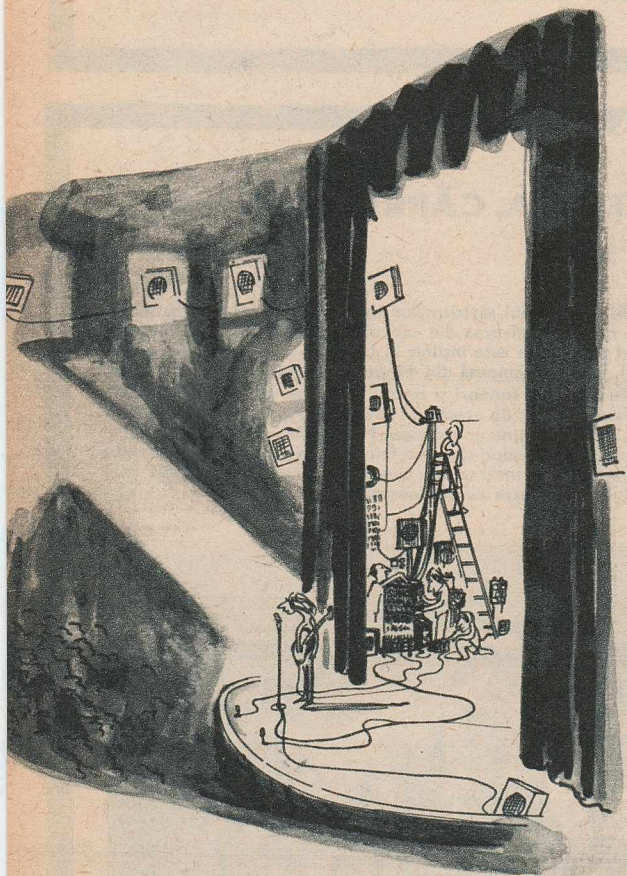

Mistreț extrăgînd o rădăcină pătrată...

SEMPÉ

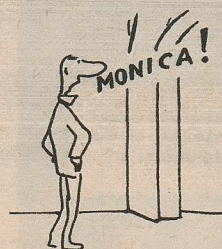
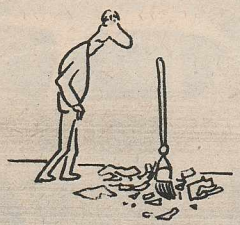

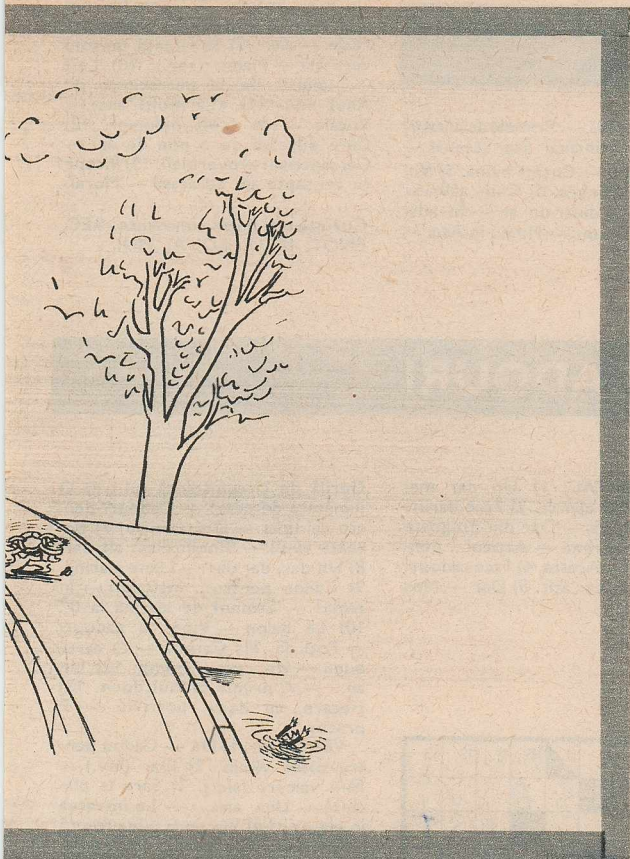
SEMPÉ

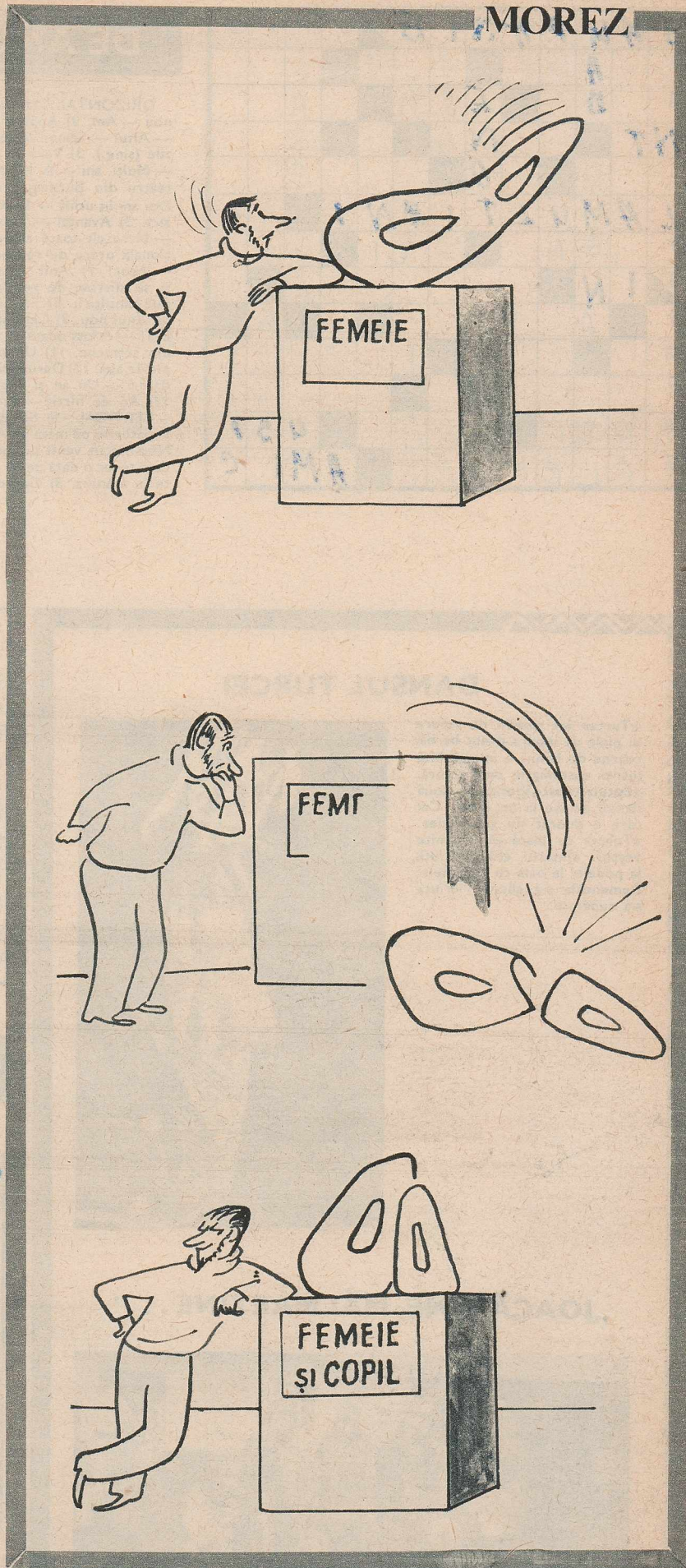
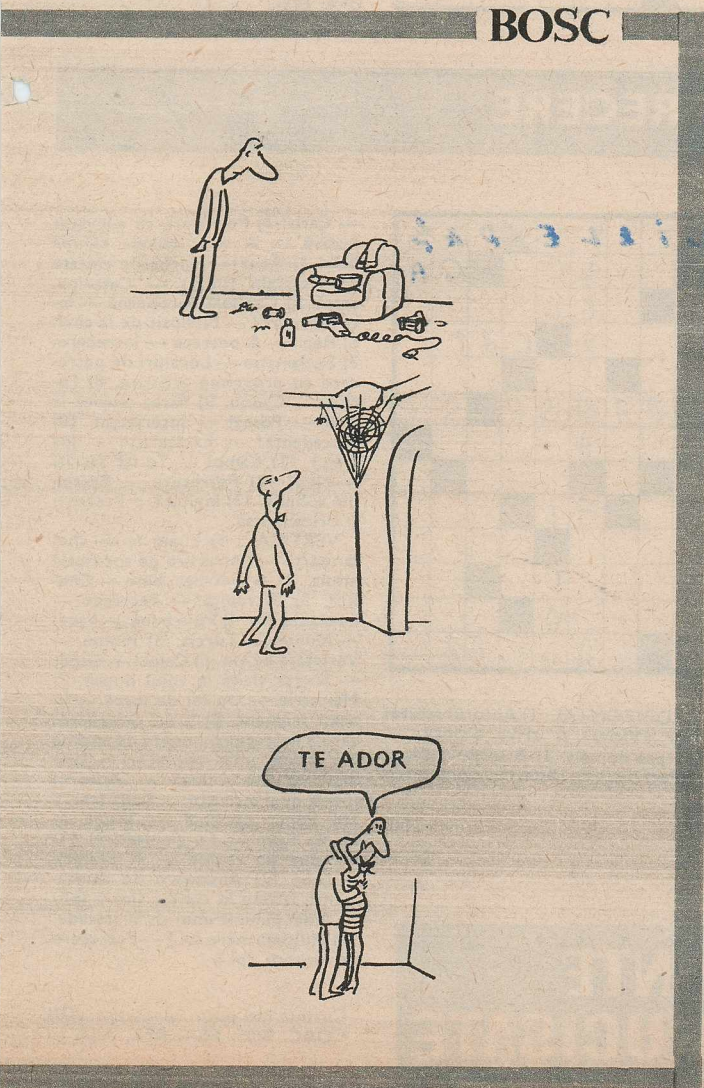
— Și acum, un cîntec îndreptat împotriva mașinismului care strivește personalitatea...

CARICATURIST

CELEBRI

caricaturiști celebri

1	S	2	A	3	M	4	P	5	N	6	E	7	U	8	12	13
2	A	N	A	L					A	L	T		R			
3		O			E	R	A						A			
4	N	T				N	A						R			
5		U			O								E			
6	L	A	M	U	L	T	I	A	N	I			A	C		
7		A	N					A	N	I			O	R	I	
8	I	N											A			
9		A												G		
10								P	I	E	T	R	E			
11													E	L		
12	B	A	N	C		A	Z							U	S	I
13	C	A	L	E	N	D	A	R				A	M	I	C	

DE ANUL NOU

ORIZONTAL: 1) Vin de Anul nou — Ani. 2) Apar o dată pe an — Altul — Semne lăsate de ani de zile (sing.). 3) Vara da și iarna nu — Mulți ani — A înființat primul teatru din București. 4) Notă — Doi ani în urmă — Bară de gimnastică. 5) Avantaj — Fluviu în Italia — Mare cit toate zilele. 6) Tradițională urare de revelion (3 cuv.) — Acut! 7) Anii noștri — Încep și se sfîrșesc de revelion — Semnul înmulțirii. 8) Textilă! — Urări de Anul nou. 9) Cel nou venit. 10) Era! — A fost odată — Scot scintei din cremene. 11) Umezire — Fără pic de apă. 12) Daruri pentru colindători — Un an și o zi — Intrări. 13) An de hirtie — Prieten.

VERTICAL: 1) Se așază frumos împăturite pe masa de Anul nou — Nou-născut venit pe lume. 2) Plăși care se fac o dată pe an — Localitate în Etiopia. 3) Cap de Madonă!

— Omenească — Primele aclamații!
4) Anual, cincinal sau șesenal — Notă veche — Curăț haina. 5) Vocale — Închinare. 6) Ciine sălbatic — Frîntură dintr-un an — În adevăr! 7) Din nou — Fluviu în Asia —

Un an și jumătate! 8) Nume feminin — Măsură de capacitate pentru cereale — Zer! 9) Substanță tanantă vegetală — Mame (reg.). 10) Lei! — Nelipsit de la petrecerile de Anul nou. 11) «La mulți ani» — Vocale — În acest moment. 12) Care durează de o mie de ani — Cei șapte ani proverbiali. 13) Începu cu cei șapte ani de acasă — Moral.

Cuvinte mai puțin cunoscute: REC, ENOT, IALU, ADUA, MUI.

CADOURI

ORIZONTAL: 1) Un dar mai mare — Dar aparte. 2) Face daruri din galanterie — Dar din dragoste. 3) Vin ca lacrima — Articol... pentru dînsa — Acesta. 4) Face cadouri — Dar... măcar atît. 5) Dar — Moș

Gerilă de circumstanță (pl.). 6) O jumătate de ceas! — Cadouri pentru cei mici — Din atenție! 7) Botează vinul — Bineînțeles: alt dar. 8) Un dar, dar dar — Liane marine. 9) Cadou pentru... întîrziati — În temă! — Semnul de alarmă la 0°. 10) La balon — Vine cu cadouri — Poți da. 11) Careu! — O carte bună — Un cadou scump. 12) Un an... — A primit cadoul dorit. 13) Fiecare, cu darul potrivit — E practic...

VERTICAL: 1) Dă — Cadou pentru orice vîrstă. 2) Dar (inv.) — Fără valoare (sic!). 3) Sare la plăcintă — Una, alta... — La intrarea în magazin! 4) Vin pe la mine (sing.) — Cesiu — Are un dar... 5) Minge (reg.) — Riu în U.R.S.S. — Loto central! 6) Cuvînt cu țîlc! — Dar. 7) Atenție — Un buchet care te poate ameți — Oraș antic. 8) Valoros (fig.) — Cămașă de cavalier. 9) Trăsură usoră — Sint pe scurt — O căprioară. 10) Începe gama — Nici un dar... — Din neamul erului. 11) A lua parte — Riu în Europa — După mie... 12) Explozii de bucurie — De dar. 13) Dar — Parte!

Cuvinte mai puțin cunoscute: MICE, UFA, ELB.

DANSUL TURCEI

«Turca» are urechi de iepure și piele de iepure drept barbă, coarne de lemn; e împodobită într-o costumație multicoloră. «Botul» ei este format din două lemne prinse la un capăt. Cel care e mascat nu se «vede». «Turca» se joacă pe anumite versuri-cîntate: «Săi Măriuța la podele/ la oala cu rumenele/ Rumeneala s-a gătat/ Măriuța s-a supărat».

„JOACĂ BINE, MĂI MARTINE...”

Cel care «interpretează» «Ursul» poartă o mască făcută dintr-o piele de oaie sau chiar de urs. «Ursul» e purtat și pus să joace, bătîndu-i-se toba și cîntîndu-i-se: «Joacă bine, măi Martine/ Că-ți dau miere de albine» etc. Ursarul, care caută să aibă o ținută cît mai marțială, este îmbrăcat în «dolman» negru, cu curele în diagonală.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2								S	A	R	U	T
3	C	U	R	A	T				A	S	T	
4		A						C	A	D	O	U
5		T							E			
6			J	U	C	A	R	I		A	T	
7	A	P	A									
8			C									
9	C	I	A	S								
10		L	G	E	R	I	L	A				
11												
12		U										P
13	S											N

PETRECERE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	K	A	R	A	G	I	B	L	E	D	A	S
2	M	A	N				E	C		C	A	
3		N					O	L				
4							N		C	A	T	I
5												
6		R	E		D	A	S		S			
7							A					
8		A										
9		C					A					
10	P	A	S									
11												
12												
13							L	A	U	T	A	R

ORIZONTAL: 1) Autorul schiteilor «Vizită» și «Five o'clock» — În pas de vals. 2) A picat tabloul «Petrecere cu lăutari» — A petrece

— Caro! 3) Petrecere cu adevărat festivă — A scris nuvela «După bal». 4) Acuz! — Serbările cîntate de Respighi (sing.) — Caterina, acasă. 5) Capitală europeană — Într-o privire! — Nelipsit de la chef. 6) Ren! — A petrece — Întrebare. 7) Exclamație — Localuri de petrecere cu programe artistice. 8) Fochist — Cadou. 9) Face muzică la chef — Posezi — Interjecție. 10) În cadență! — Exclamație — Jos (reg.). 11) Came! — Te fac să rizi — Meu! 12) Petrecute — Refren din colinde. 13) Invitată — Prezenți la orice nuntă.

VERTICAL: 1) Luată la un chef la toartă — Petrecere pe socoteala altuia. 2) A petrece bine — Chefuri. 3) În raniță — Petrecut — La o adunare. 4) Voie bună — Acut! — Munte în Turcia. 5) Nume — Varietate de vin. 6) Caiet! — Ospăț — Scurtă vizită în toiu nopții. 7) Măiestrie — Un fel de furcă — În acest moment. 8) Erou caragialesc care a petrecut o noapte de spaimă din cauza unei petreceri — Imediat. 9) Din ecluză — Autorul operii «Bal mascat» — Rouă (reg.). 10) Punct cardinal — Insulă în Marea Egee — La gimnastică! 11) Margine de rochie — A petrece — Leo! 12) Amatoare de amuzamente ieftine în contul altora (pl.) — A dat numele unui ris în cascade. 13) Mulțime mare (pl.) — Petrecere de noapte (pl.).

Cuvinte mai puțin cunoscute: AHI, COAC, BOS, EBA, RER, AEA.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

O. C. L.
„ALIMENTARA“
RAIONUL
30 DECEMBRIE

OFERĂ
SPRE VÎNZARE
PRIN
MAGAZINELE SALE
CU

AUTOSERVIRE

UN BOGAT
ȘI VARIAT
SORTIMENT
DE PRODUSE
ALIMENTARE,
NECESARE
GOSPODĂRIEI
DUMNEAVOASTRĂ

CALEA
GRIVITEI
Nr. 150

Str.
CRISTIAN
TELL
Nr. 1-3

SOSEAUA
AVIATORILOR
Nr. 19

CALEA
VICTORIEI
Nr. 143

am fost sportiv

SPORT ȘI PROFESIUNE

John Lynch, căruia toată lumea îi spune Jack, pentru că așa l-au cunoscut tribunalele, a devenit luna trecută prim-ministru al Irlandei. Popularitatea și-o datorește nu numai calităților de avocat și politician, ci mai ales anilor când a îmbrăcat tricoul echipei naționale irlandeze de fotbal.

Deputatul britanic Philip Noel-Baker, cu mult înainte de a primi Premiul Nobel pentru pace pe 1959, a fost atlet: în 1912, la Olimpiada de la Stockholm, îl găsim printre finaliștii probei de 1 500 m. Aceeași probă athletică a mai consacrat pe neozelandezul Jack Lovelock (campion olimpic în 1936 și medic de profesie), pe luxemburghezul Joseph Barthel (campion olimpic în 1952 și chimist), pe englezul Roger Bannister (recordman mondial și medic neurolog). Lista poate fi întregită cu Albert Camus și Henry de Montherlant, scriitori și fotbaliști pasionați, cu foștii campioni mondiali de șah Raul Capablanca (ministru plenipotențiar cubanez) și Mihail Botvinnik (inginer și candidat în științe tehnice), ba chiar cu fostul jucător de rugbi de talie internațională Ascanio Damian, astăzi rector al Institutului de arhitectură «Ion Mincu» din București.

Înșurubarea aceasta — departe de a fi completă, nici măcar selectivă — nu a fost făcută pentru valoarea ei spectaculară, ci pentru sublinierea ideii că sportul și profesiunea se pot conjuga.

De la aceași idee am pornit solicitând citorva personalități ale vieții noastre publice câte o amintire sportivă. Veți citi rinduri de caldă prețuire pentru sport, de sinceritate exuberantă, de gingașie adolescentină, cu sfiiștii și exagerări firești. Din toate aceste rinduri se degajă însă, ca un laitmotiv, convingerea că sportul și profesiunea pot merge foarte bine mină în mină.

ceva despre oină

de Demostene BOTEZ
scriitor,
membru corespondent
al Academiei Republicii
Socialiste România

Pe vremea când eram la liceu, adică pe la sfârșitul primului deceniu al acestui secol, jocul care pasiona întreaga școlărie era oina.

Am jucat oina din clasa a V-a pînă în clasa a VIII-a la liceu. La început ca jucător și apoi ca șef al echipei reprezentative a Liceului internat din Iași. Era prin anii «de glorie» 1909-1912.

În acel timp, oina era «fotbalul» școlilor medii. Selecția se făcea dintre toți elevii și de aceea, fie și în cea mai mică recreație, de la cei mai mici pînă la cei mai mari, toți copiii făceau exerciții de oină, învățînd cum să tragă cit mai precis și mai tare cu mingea sau cum să se apere mai bine de lovituri. Jucătorii din echipa reprezentativă a liceului erau priviți de elevii din primele clase cu o admirație și o venerație greu de închipuit. În timpul concursurilor, tot liceul era pe teren, solidar cu echipa. Era amuzant să vezi copii de 11-12 ani făcînd-o pe suporterii echipei respective și tremurînd de emoție la fiecare lovitură. Suporteri adevărați erau însă foștii oiniști din echipa respectivă, care absolviseră liceul și care pînă la adînci bătrîneți veneau, ca spectatori, la concursurile in-

terșcolare, cu aceeași emoție ca și copiii.

Dar pentru toate acestea nu e de ajuns nici chiar o carte. Eu, de pildă, am scris una — un roman sportiv intitulat «Bucuria tinereții» — în care am pus multe din amintirile mele de oinist și de șef de echipă, dar nici acolo nu a încăput totul. Desigur că fotbalul este mai spectaculos și eu, cu reminiscențe și temperament de fost sportiv, înțeleg toată pasiunea pentru acest joc, dar atît la spectatori cît și la jucători e vorba de o pasiune de oameni maturi, adică, totuși, mai echilibrată, mai stăpînită. Pasiunea noastră, a oiniștilor, era pasiune de copii, adică excesivă, adîncă, extremă, așa cum sînt în genere sentimentele copiilor, căci acest joc era, ca joc organizat, exclusiv al elevilor de liceu; studenții sau alte organizații sportive nu-mi aduc aminte să-l fi jucat.

Concursurile interșcolare aveau loc pe orașe, de obicei la început de mai. În Iași, de pildă, concureau aproximativ 10 școli, iar în București desigur mai multe. Echipele învingătoare pe orașe participau la un concurs pe țară, care avea loc în fiecare an într-un alt oraș, de obicei în ziua de 29 mai, și trofeul consta și atunci într-o cupă și decorații individuale pentru jucătorii echipei învingătoare. Cu timpul ajunseseră echipe celebre pe țară, ca de pildă Liceul «Sf. Sava» din București, Școala normală din Cîmpulung, Seminarul din București. Făcînd parte din echipa Liceului internat din Iași am avut mult de furcă cu toate aceste trei echipe, căci am

participat la concursurile pe țară, la Galați, la Craiova, la Turnu-Severin și la Iași.

Amintirile acestui joc s-au fixat, cînd mă gîndesc acum, după o viață întreagă, printre cele mai fericite momente din existența mea. Desigur că copilul de atunci avea alte coordonate ale fericirii, fără îndoială naive, dar atît de pure!

pe cînd eram portar la fotbal

de Fory ETTERLE
artist emerit

E greu ca după mulți ani să desprînzii din noianul de amintiri ce te leagă de epoca adolescenței o singură înțimplare mai deosebită. Mai ales cînd ai concurat 5 ani în echipa de oină a Liceului «Petru și Pavel» din Ploiești, ai sărit la capră, ai apărut în mai multe rînduri, ca portar, colorile liceului, și chiar ale orașului, în numeroasele competiții anuale interșcolare ce se țineau în centrele țării — la București, Alba Iulia, Brăila, Blaj, Cluj etc.

Am jucat ca portar în echipa de fotbal tot timpul tinereții mele — de la pitici pînă la categoria I. Cite lovituri neașteptate, mai mult sau mai puțin grave, în ani de zile de sport! Lupații, lovituri la plex, mici fracturi din fericire numai ale degetelor (cum mi s-a întimplat cînd s-a rupt prăjina sub mine la săritura cu prăjina). Dar cite bucurii pentru tot ce îți reușea, atunci cînd izbuteai să-ți faci datoria din plin, și ce drame pentru un gol parabil sau pentru o tușă de oină.

Îmi aduc aminte că la un meci de fotbal cu un liceu din țară, un înaintaș advers a șutat, sec, cam de la vreo 10 metri, la semiînălțime, spre stînga porții pe care o apăram. În frîntura de secundă în care am intenționat să plonjez, eu fiind în partea opusă a porții, din pricina terenului desfundat de ploaie am alunecat și în loc să plonjez spre minge am căzut aproape de mijlocul porții. Dar un fundaș, vrînd să intercepteze lovitura, a schimbat traiectoria mingii, aceasta venind cu efect drept în brațele mele.

A fost un mare entuziasm — miza fiind finala campionatului școlar. Publicul a crezut că un reflex de mare jucător m-a făcut să sar și să prind mingea ce-și schimbase neașteptat traiectoria inițială. O înțimplare care nu s-a repetat a doua oară nici chiar la meciurile din Cupa mondială din această vară!

Am mai practicat oina, înotul, gimnastica și boxul fără să am a mă plînge. Dimpotrivă...

primul succes

de Constantin CHIRIȚĂ
scriitor,
laureat al Premiului
de stat

Pe la doisprezece ani practicam toate sporturile despre care auzisem, fiecare cu o pasiune nemaipomenită. În fiecare zi organizam concursuri în curtea liceului sau pe maidane, sau în ograda vreunui dintre noi, sau pe

malul Birladului, unde se nimeria. Toată această efervescență sportivă fusese determinată de un film pe care-l văzusem de cel puțin cinci-sprezece ori: filmul Olimpiadei din 1936. Fiecare își găsisse un idol în imaginile acelea fantastice; eu..., eu îmi făcusem din fiecare campion un idol și eram sigur că peste un număr de ani nu voi putea ține socoteala medaliilor olimpice... Din nefericire însă aveam colegi mai mari ca vîrstă și mai dezvoltati decît mine care mă întreceau și la fugă, și la sărituri, și la aruncări. Ba chiar și la înot, deși nu aveam curajul meu de a se afunda prin toate bulboanele și ghiolurile rîului. În nici un concurs nu am reușit să ies primul, și asta era ciuda mea cea mai mare.

Un succes trebuia totuși să se ivească, gîndeam eu, dar nu știu cum se făcea că-l obțineam numai în visuri: sărituri care se prefăceau în zboruri, probe de sprint în care de asemenea zburam: mereu zbor, zbor atît de plăcut visurilor. M-am refugiat în ele și trăiam gloria celui mai mare campion.

Și deodată s-a întimplat marea eveniment pe care, privindu-l astăzi din virful anilor mei, mi se pare de necrezut. Da... La fiecare sfîrșit de an se organizau concursuri sportive oficiale între școlile orașului. Nici vorba să participăm noi, puștii. Nu erau de nasul nostru, dar aveam o calitate teribilă: aceea de spectatori activi, gălăgioși, în stare să ducă la victorie concurentul preferat. În anul acela, cel mai primejdios concurent al

liceului nostru era școala normală. La sfîrșitul concursului punctajul era egal, așa se spunea. Pentru a exista totuși un învingător, s-a hotărît organizarea unei probe de mare fond. Mare fond e un fel de a vorbi, pentru că distanța care trebuia să fie parcursă nu avea mai mult de cinci kilometri: de la grădina publică la podul Similei și înapoi. Mi-am luat inima în dinți și m-am dus la profesorul de gimnastică. Nici n-a vrut să audă. M-am furiosat totuși printre rînduri și, în clipa cînd s-a dat semnalul de pornire în cursa de fond, am țîșnit și eu alături de ceilalți concurenți, care erau de trei ori mai mari decît mine. Vă închipuiți ce stupeoare a produs prezența mea printre uriași. S-a pornit însă atît de repede, încît nimeni n-a mai avut vreme să mă oprească. Asta a fost greșeala mea, fuga aceea năucă, dar am descoperit-o prea tîrziu, cînd am simțit că mă sufoc. Din fericire nu eram singurul în această situație. Mai erau și alții, aproape toți cei douăzeci de concurenți plecați în cursă. Pe unii i-am văzut tăvălindu-se pe iarbă, eu nu mai știu prin ce am trecut. Alergam cu ochii închiși de sarea transpirației, alergam cu sîplina gata să-mi crape, cu gîndurile învălmășite. Am ajuns pînă la pod. Doi dintre concurenți întorseseră de multă vreme, am întors și eu în clipa cînd am crezut că mă voi prăbuși și pe urmă n-am mai simțit nimic, nici o durere, nici o senzație de sufocare. Cei doi concurenți care întorseseră înaintea mea erau departe. Știam că nu-i mai pot ajunge.

Pe atunci fotografiile se făceau «la minut». Din această cauză nu putem prezenta cititorilor de astăzi nici una dintre robinsonadele portarului Fory Etterle. Totuși, cit farmec are această fotografie...

Ca totdeauna, victoria este încununată cu un tur de onoare. În echipa Universitatea este prezent și Eugen Ciuca (x).

Emaueț Valeriu în altă postură decît sîntem obișnuți să-l vedem pe micul ecran, de data asta arbitru (în 1957) meciul dintre echipele Știința și Constructorul. Oare unde se cere mai multă spontaneitate: în fața camerei de luat vederi sau în fața unei grămezi?

De ce am continuat să fug, nu știu... Plecasem cu gândul că voi câștiga cursa, ceea ce nu se mai putea întâmpla. Și totuși am continuat până la sosire. Eram al treilea și ultimul. Toți ceilalți concurenți abandonaseră. Câștigătorul era elev la liceul comercial, cel de-al doilea, la fel. Am plins de ciudă că n-am câștigat cursa, și tot plingând, fără să vreau să aud vreun cuvânt, am fugit ca un bezmetic spre grădina publică. A doua zi, la școală, am fost primit ca un erou. Cică eu adusesem victoria liceului nostru, dar eu tot îmi plingeam insuccesul...

cum m-am împrietenit cu medicii

de Radu ALDULESCU
artist emerit

Am jucat fotbal pentru că îmi plăcea echipamentul de portar. Am jucat rugbi pentru că locuiam în apropierea terenului de la Șosea. Am jucat volei și baschet pentru că eram înalt. Toate aceste sporturi le-am practicat însă numai între două lecții, între două exerciții, între două repetiții la violoncel. Altfel, tata nu s-ar fi învoit.

Am să evoc o amintire potrivă, în ciuda dramatismului situației, tocmai pentru că e legată într-un fel de instrumentul meu preferat și de cariera mea artistică.

Prin mai 1951 mă aflam la Reșița pentru un concert

în compania orchestrei municipale locale. Cu această ocazie am fost invitat de clubul sportiv al oțelărilor să fac parte dintr-o echipă de fotbal, pentru a susține un meci cu echipa locală a medicilor.

Am jucat extremă drept. În repriza a doua, la o învâlmășeală în fața porții, sărind după balon, în cădere mi-am fracturat piciorul drept (dublă fractură). Cine credeți că a sărit să mă îngrijească și să mă transporte de urgență la spital? Chiar medicii, adică adversarii mei direcți!

Drept recunoștință, în timpul celor două luni de «odihnă» cu piciorul în ghips la Reșița, am oferit la rîndul meu corpului medical care m-a îngrijit un recital chiar la spital, apărînd, pe scena oarecum improvizată, în cîrje. Violoncelul și arcușul mi-au fost aduse de un medic...

De atunci am rămas prieten cu majoritatea doctorilor reșițeni, pe care îi vizitez ori de câte ori am ocazia să trec prin oraș. Cine ne-a apropiat? Fotbalul sau violoncelul? Probabil că amîndouă — muzica și sportul — într-o comuniune desăvîrșită.

cînd mînuiam crosa

de Eugen CIUCA
sculptor

Cetățuia Clujului, perete impresionant de stîncă, co-

boară în pante rezezi, făcînd din străzi adevărate pîrtii de săniuș. Dar sania nu putea fi dirijată decît cu patine. Așa a început pentru mine cunoașterea patinajului.

Cînd am luncat pentru prima oară pe patinoarul din parcul orașului, lucios ca un geam imens, unde nu trebuia să te ferești de oameni, am crezut că sînt de-a dreptul în rai.

Aci am schimbat patinele cu cheie în patine bine ascuțite, montate pe gheață, am cunoscut patinele pentru patinaj artistic, pentru viteză și, în fine, pe cele de hochei. Fiecare stil cu stîlul ei. Fiecare stil cu bucuriile proprii. Treceam de la una la alta, devenind, la un moment dat, în mișcarea pe gheață mai sigur decît în mișcarea pe pămînt. Tășul patinei asigură mișcării pe gheață puteri pe care nu le poți obține pe sol, decît poate cu pantofii de atletism prevăzuți cu cuie.

Cu acest bagaj tehnic cîștigat am intrat în echipa de hochei a Universității din Cluj. Mai tîrziu am devenit căpitanul echipei, iar apoi conducătorul secției de hochei a Universității clujene.

Sculptura m-a revendicat în întregime, dar uneori albumul cu fotografii și tăieturile de ziare readuc în memorie plăcutele momente petrecute pe patinoarele din țară.

Am în față un reportaj de la meciul de baraj dintre echipa C.S. Universitatea și Petrolul București: «*În prima repriză Petrolul conduce cu 2-0... În ultimul minut, CIUCA reduce handicapul. La reluare, CSU atacă puternic*

de la început și într-un minut egalează prin CIUCA și ia conducerea prin GUȚU. La o învâlmășeală CIUCA urcă scorul la 4-2...» Ce poate fi mai plăcut decît să recitești asemenea rînduri?

După o lungă activitate sportivă pot să afirm astăzi că sportul trebuie să fie o disciplină nelipsită în pregătirea oricărui tînar, asigurîndu-se astfel generații de oameni puternici, sănătoși, învingători siguri în lupta cu viața.

am stat la marginea „grămezii” ...

de Emanuel VALERIU
maestru al sportului,
ziarist
la Studioul de televiziune București

Îmi este dificil să aștern câteva linii despre trecuta mea activitate sportivă, pentru că profesiez de mulți ani gazetăria și este pentru prima oară cînd mi se oferă prilejul de a scrie ceva despre mine.

N-am să aleg un episod strict sportiv, de genul: «cea mai frumoasă încercare din viața mea» sau «cel mai mare succes», ci un episod care — deși trăit în plină carieră rugbistică — a fost doar adiacent...

Trecusem de cîțva timp de la clubul «Stadiul român» la «Sportul studentesc». Și iată că, așa cum era firesc, a sosit și ziua în care urma să joc împotriva fostului meu club. Faptul, trebuie s-o re-

cunosc, poate produce frămîntări deosebite, complexe diverse pentru un sportiv activ, iar pentru unii conducători de echipe sau de cluburi, calcule dintre cele mai tenebroase. La «Sportul studentesc» însă, ca și la «Stadiul român», jucătorii erau în afara terenului amici, ca și conducătorii secțiilor respective de altfel; «evenimentul» pe care mă pregăteam să-l trăiesc nu era de fapt pentru ei un «eveniment», ci un fapt divers. Dovada cea mai bună a fost — și tocmai asupra ei vreau să atrag atenția — următoarea: deoarece forma mea nu era la acea dată corespunzătoare efortului pe care trebuia să-l desfășor în fața unui adversar dificil, conducerea secției nu m-a introdus în formație, dar — de comun acord cu cea a adversarului din acea săptămînă — a acceptat ca eu să arbitrez meciul dintre fosta mea echipă și cea din care făceam parte în acel moment!

A fost pentru mine una dintre cele mai frumoase zile ale carierei sportive, de care îmi amintesc totdeauna cu mare plăcere. Ea lasă în umbră chiar și acele minute de satisfacție care urmează realizării unei «încercări» sau unui «drop-goal», care rețin răsufierea miilor de spectatori din tribune.

Dacă cineva va fi dezamăgit de faptul pe care l-am relatat, îl rog să mediteze puțin. Și dacă nici după aceea nu mă va înțelege, îl rog să mă ierte...

Pagini realizate de Dan BÎRLĂDEANU

BREZAIIA CU MOȚ

De obicei în colindul mascat al Brezaiiei merg trei persoane, dintre care una e îmbrăcată într-un țol roșu sau o velință colorată. Brezaiia are pe cap un moț, două coarne — între care se încind panglicuțe — și un cioc cu care ciupește copiii. Face multe glume în jur, clămpănind în tactul cîntecului acompaniat de fluer sau cimpoi. Uneori, în colindul cu Brezaiia se folosesc și alte măști: cap de vulpe, ciine, cocoș sau vultur.

O aprovizionare
operativă și de calitate

vă asigură

**O.C.L. „ALIMENTARA“
RAIONUL GRIVIȚA ROȘIE**

prin magazinele generale și băcăniile cu auto-
servire din:

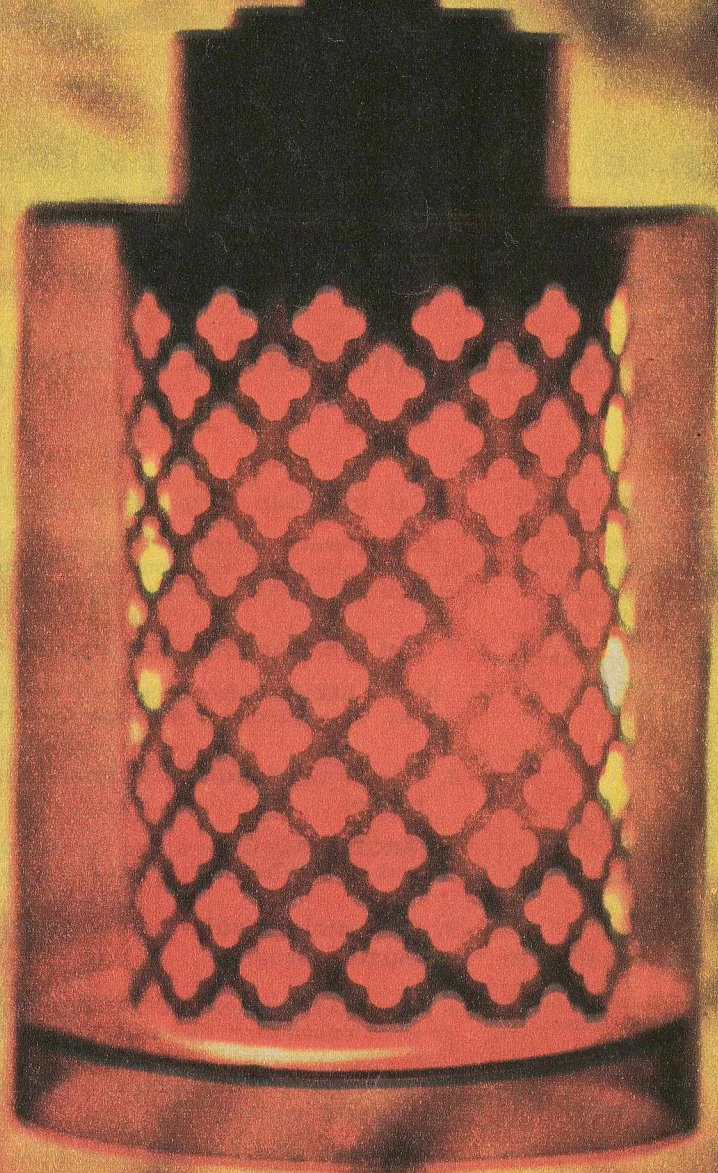

Magazinul din Calea Griviței Nr. 210

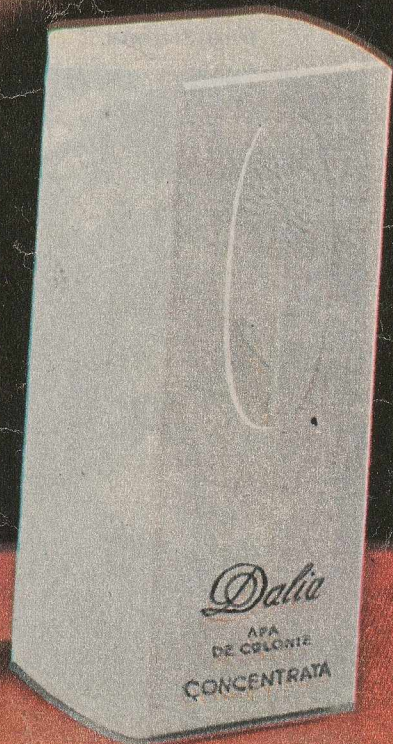
- CALEA GRIVIȚEI NR. 210
- STR. AV. POPIȘTEANU NR. 8
- BD. GLORIEI NR. 78

- BD. BUCUREȘTII NOI NR. 159
- BD. 1 MAI NR. 59
- STR. VIRGIL PLEȘOIANU NR. 54

CARTIERUL PAIURA

Nu uitați

CITITORII AU RĂSPUNS

- cei mai populari actori și interpreți de muzică ușoară ai anului
- cele mai bune filme ale anului
- cei mai buni sportivi ai anului

Ca și anul trecut, actuala ediție a anchetei noastre a stîrnit un mare interes în rîndul cititorilor. Sute de corespondenți (majoritatea tineri) au ținut să ne comunice artistul lor preferat, însoțindu-și uneori scrisorile cu mențiunea «doresc din toată inima ca acest actor să cîștige concursul». Bineînțeles, au cîștigat cei care au întrunit cel mai mare număr de voturi. Fără să stabilească o ierarhie absolută de valori — lucru imposibil de altfel — ancheta reflectă aprecierile — uneori cu totul și cu totul subiective — ale majorității cititorilor noștri. Iată-le:

1. Cel mai popular actor român de film

ION BESOIU (urmat de Ilarion Ciobanu, Florin Piersic, Amza Pelea și Ion Dichiseanu).

2. Cea mai populară actriță română de film

MARGA BARBU și **IRINA PETRESCU** (aceiași număr de voturi; urmează apoi Ana Széles, Luminița Iacobescu și Ilinca Tomoroveanu).

3. Cel mai popular actor străin de film

ANTHONY QUINN (urmat de Alain Delon, Jean Marais, Richard Burton și Robert Hossein).

4. Cea mai populară actriță străină de film

ELIZABETH TAYLOR (urmată de Marina Vlady, Michèle Mercier, Claudia Cardinale, Virna Lisi, Emmanuèle Riva).

5. Cel mai bun film românesc văzut în 1966

Haiducii — realizat de Dinu Cocea după un scenariu de Eugen Barbu și Mihail Opreș; filmul este urmat de Răscoala, Procesul alb, Duminică la ora 6 și De-aș fi... Harap Alb.

Ion Besoiu

Marga Barbu

Irina Petrescu

Radu Beligan

6. Cel mai bun film străin văzut în 1966

Zorba grecul — realizat de M. Kacoyannis după cartea lui N. Kazantzakis (filmul este urmat de Cleopatra, Angelica, marchiza Ingerilor, A fost cîndva hoț, Procesul de la Nürnberg).

7. Cel mai popular actor român de teatru

RADU BELIGAN (urmat de Florin Piersic, Victor Re-bengiuc, Silviu Stănculescu și George Constantin).

8. Cea mai populară actriță română de teatru

MARCELA RUSU (urmată de Carmen Stănescu, Silvia Popovici, Vasilica Tastaman și Ileana Predescu).

9. Cel mai popular cîntăreț român de muzică ușoară

DAN SPĂTARU (urmat de Constantin Drăghici; numărul de voturi întrunit de alți cîntăreți este nesemnificativ).

10. Cea mai populară cîntăreață română de muzică ușoară

POMPILIA STOIAN (urmată de Doina Badea, Anda Călugăreanu, Margareta Pislaru și Ilinca Cerbacev).

11. Cel mai bun sportiv român

AUREL VERNESCU (urmat de Ion Pircălab, Cristina Balaban, Florin Gheorghiu și Ion Țiriac).

12. Cel mai bun sportiv străin

EUSEBIO (urmat de Cassius Clay, Bobby Charlton, Pele, Michel Jazy).

Anthony Quinn

Elizabeth Taylor

Marcela Rusu

Aurel Vernescu

Dan Spătaru

Eusebio

Pompilia Stoian

O RĂSPUNDERE MAJORĂ

În loc de o înșiruire a numeroaselor lucruri bune, înfăptuite de tovarășii de la televiziune în 1966, însoțită de convenitele mulțumiri; în locul unei lungi liste de urări exprimând în fond dezideratele încă neimplinite ale telespectatorilor — câteva gânduri despre o speranță.

Toți cei care avem copii, toți cei care ne-am asumat într-un fel sau altul misiunea de a-i învăța și pe alții ceea ce știm noi, de a ajuta unul sau mai mulți tineri să treacă pragul responsabilităților mature, așteptăm din partea televiziunii un ajutor enorm.

Mulțumim pentru lecțiile de bunăcuviință și apreciem prezumpția de intenții civilizate de la care pornesc: ca să-ți pui întrebarea cum se oferă florile aduse gazdei trebuie să te gîndești mai întâi să le cumperi; cine ezită între diversele moduri de a oferi locul unei femei în autobuz, are în orice caz de gînd să facă acest gest. Cursul de politețe a manierelor își are rostul lui și multe șanse de a fi eficient. Puțină lume ar mai fi în stare să povestească astăzi subiectul filmului «Scara în spirală», văzut de noi cu cîțiva ani în urmă. El conținea însă o lecție de politețe pe care n-a uitat-o nici un spectator: într-un restaurant, bărbatul trebuie să intre înaintea femeii.

Mulțumim pentru toate emisiunile educative, instructive, care contribuie la formarea gustului artistic, stimulează apetitul pentru cunoaștere și pun în discuție probleme de comportare și răspundere socială.

Dorim însă mai mult: ca televiziunea să sugereze permanent (nu să descrie, nu să arate cu degetul, pentru că atunci cînd devine moralizatoare își pierde forța de convingere, să sugereze doar) ce înseamnă să trăiești frumos, din plin, și ce înseamnă să te prefaci, față de tine și de alții, că trăiești. Tinerii care intră în conflict cu legea, huliganii cu sau fără cazier nu reprezintă, statistic vorbind, un procentaj demn de luat în seamă. Și influența lor asupra celorlalți tineri e minimă (ea nu trebuie însă desconsiderată. Niciodată să nu se mai repete greșeala de a indica, în loc de vinovați, victima, așa cum s-a făcut la 15 decembrie cînd ni s-a arătat îndelung fotografia unei fetițe de «nici 15 ani», ni s-a spus numele ei întreg și ni s-a explicat că a pornit pe o cale greșită. Dacă țineau neapărat la ilustrate fotografică, redactorii radiojurnalului puteau să-i prindă în obiectiv pe cei care o duc sau lasă să fie dusă noapte de noapte prin baruri. Copilul însă — pentru că e vorba totuși de un copil — are dreptul să fie apărat și ajutat realmente să crească în mod normal, ceea ce exclude orice publicitate infamantă).

Mai periculoase, din punct de vedere al contagiunii sociale, sînt însă alte apucături, alte mentalități mai greu de detectat și de diagnosticat și care nu sînt în nici un caz descrise în codul penal. Există tineri care par a se fi născut plictisiți. Afîșează blazarea ca pe o marcă de distincție. Disprețuiesc orice entuziasm. Privesc de sus tot ce seamănă a elan tineresc. Influența pe care o exercită în jurul lor este distructivă, mai cu seamă dacă au reușit să dobîndească un anumit ascendent bazat pe snobism intelectual. Sînt, apoi, cei ce dau din coate, îmbrîncesc fără a privi înapoi, pentru a parveni repede și, dacă se poate, fără muncă. Au sentimentul că li se cuvine totul, numai pentru că au binevoit să apară pe lume, și să pretindă un loc cît mai sus. Aparent mai inofensivi sînt cei care nu se jenează să se prostorneze, de la primul pantalon lung, zeului automobil și tuturor celorlalte atribute ale căpătuielii. Ca și ceilalți însă, ei își trădează tinerețea și își încep strîmb viața.

Speranța, dorința exprimată în primele rînduri ale acestei cronici, este ca televiziunea să cultive zi de zi, pe toate căile, dragostea pentru valorile adevărate, pentru ceea ce dă preț existenței. Cum? Prin emisiuni ca cea închinată școlilor din Blaj, care releva într-un mod emoționant continuitatea marilor tradiții culturale, prin invitarea în studio a unor personalități remarcabile (de ce să oferim, ca modele de urmat, numai boxeri tineri care încep prin a-și mărturisii ambițiile și cîntăreți deveniți ca prin minune vedete?), prin discuții inteligent conduse în jurul unor teme esențiale (să nu se cedeze presiunilor unor corespondenți iritați de «conținutul prea filozofic» al dezbaterilor de la Clubul tinereții). Și, firește, mai cu seamă prin perseverența punere în prim plan a unor idealuri estetice și morale pe măsura vremii noastre.

Felicia ANTIP

JIANUL ȘI FATA

În cadrul sărbătorilor de iarnă, foarte îndrăgit este Teatrul popular cu tematică haiducească și cu un profund conținut social. Fotografia reprezintă un moment din piesa «Jienii» (subiectul este legat de viața vestitului haiduc, iar în unele variante există tendința de adaptare la specificul regiunii, după eroul care a haiducit pe acele meleaguri).

Folositi săpunurile:

CARMEN — cu bogat conținut de lanolină, lei 8,10.

MONA LISA — un produs superior pentru epidermele sensibile, lei 10,80.

SANTAL — pe bază de cold cremă, lei 11,20
Mirosuri plăcute și persistente.